

SLOVENSKÁ REČ

LIBRARIES
MAR 10 1986
PERIODICALS ROOM

51 | 1986 | 1

časopis pre výskum slovenského jazyka

Z OBSAHU

F. Buffa, O súčasných zmenách v slovenských nárečiach ■ J. Dolník, Presupozíčné vzťahy v slovnej zásobe ■ J. Vaňko, Jazyková analýza textu literárneho diela ■ V. Uhlár, O jazyku v románe Benjamína Tinnáka *Žitava*

DISKUSIE

M. Sokolová, Vymedzenie funkčno-sémantickej kategórie genus verbí v spisovnej slovenčine

SPRÁVY A POSUDKY

Na sedemdesiatku člena korešpondenta SAV Jozefa Ružičku. F. Kočíš ■ Súpis prác prof. Jozefa Ružičku za roky 1976–1984. L. Dvonč ■ Ferdinand Buffa šesťdesiatročný. I. Ripka ■ Súpis prác doc. Ferdinanda Buffu za roky 1976–1984. L. Dvonč ■ Jozef Mistrik šesťdesiatpäťročný. J. Mlacek ■ Príspevky k poznaniu slovenských nárečí v Maďarsku. K. Palkovič

ROZLIČNOSTI

COLUMBIA UNIVERSITY
LIBRARY

MAR 10 1986

PERIODICALS ROOM

SLOVENSKÁ REC

časopis
pre výskum
slovenského jazyka
orgán
Jazykovedného ústavu
Ludovíta Štúra
Slovenskej akadémie
vied

HLAVNÝ REDAKTOR
František Kočiš

VÝKONNÁ REDAKTORKA
Anna Oravcová

REDAKČNÁ RADA
Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Ladislav
Dvonč, Ján Findra, Juraj Furdík, Eugen
Jóna, Ján Kačala, František Kočiš, Jozef
Mistrík, Jozef Mlacek, Anna Orav-
cová, Štefan Peciar, Jozef Ružička

REDAKCIA
813 64 Bratislava, Nálepková 26

OBSAH

F. Buffa, O súčasných zmenách v slovenských nárečiach	3
J. Dolník, Presupozíčné vzťahy v slovnej zásobe	10
J. Vaňko, Jazyková analýza textu literárneho diela	21
V. Uhlár, O jazyku v románe Benjamína Tináka <i>Žitava</i>	28

DISKUSIE

M. Sokolová, Vymedzenie funkčno-sémantickej kategórie genus verbi v spisovnej slovenčine	37
--	----

SPRÁVY A POSUDKY

Na sedemdesiatku člena korešpondenta SAV Jozefa Ružičku. F. Kočiš	45
Súpis prác prof. Jozefa Ružičku za roky 1976–1984. L. Dvonč	47
Ferdinand Buffa šesťdesiatročný. I. Ripka	53
Súpis prác doc. Ferdinanda Buffu za roky 1976–1984. L. Dvonč	55
Jozef Mistrík šesťdesiatpäťročný. J. Mlacek	58
Príspevky k poznaniu slovenských nárečí v Maďarsku K. Palkovič	60

ROZLIČNOSTI

Neutrá so zakončením -on a -um. K. Palkovič	63
---	----

SLOVENSKÁ REČ

51 | 1986 | 2

časopis pre výskum slovenského jazyka

COLUMBIA UNIVERSITY
LIBRARIES

MAY

PERIODICALS

Z OBSAHU

E. Jóna, Zo spomienok hlavného redaktora Slovenskej reči ■ G. Nolte, O snahovom präterite a potenciálnom prezente v slovenčine ■ F. Kočiš, Adverbiálno-objektové zložené syntagmy

DISKUSIE

F. Sabol, Nad pravopisom zložených slov ■ J. Lenhardt, Vokalizácia kvantita v súčasnej angličtine a jej prepis v slovenčine ■ F. Uličný, Najstarší výskyt slova *slovenský* z roku 1294

SPRAVY A POSUDKY

Konferencia o začiatkoch československej štátnosti a o úlohe slovanskej kultúry v európskych dejinách. M. Majtán ■ 9. slovenská onomastická konferencia. K. Hegerová – T. Laliková ■ V službách jazykovej kultúry. K. Palkovič ■ Recueil linguistique de Bratislava. T. J. Sejáková ■ NAGAJO, S.: Slovakiago kaiwa renšúcō. V. Krupa ■ BENEDEK, G.: Slovenské nárečia v stolicách Sălaj a Bihor v Rumunsku. A. Habovštiak ■ ORAVEC, J. – BAJZÍKOVÁ, E. – FURDÍK, J.: Súčasný slovenský jazyk. Morfológia. J. Pavlovič ■ O češtině každodenní. E. Pícha

ROZLIČNOSTI

SLOVENSKÁ REČ

časopis
pre výskum
slovenského jazyka
orgán
Jazykovedného ústavu
Ludovíta Štúra
Slovenskej akadémie
vied

HLAVNÝ REDAKTOR
František Kočíš

VÝKONNÁ REDAKTORKA
Anna Oravcová

REDAKČNÁ RADA

Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Ladislav
Dvonč, Ján Findra, Juraj Furdík, Eugen
Jóna, Ján Kačala, František Kočíš, Jozef
Mistrík, Jozef Mlacek, Anna Orav-
cová, Štefan Peciar, Jozef Ružička

REDAKCIA

813 64 Bratislava, Nálepková 26

OBSAH

E. Jóna, Zo spomienok hlavného redaktora Slo- venskej reči	65
G. Nolte, O snahovom préterite a potenciálnom prézente v slovenčine	72
F. Kočíš, Adverbiálno-objektové zložené syn- tagmy	79
DISKUSIE	
F. Sabol, Nad pravopisom zložených slov	93
J. Lenhardt, Vokálna kvantita v súčasnej angličtine a jej prepis v slovenčine	96
F. Uličný, Najstarší výskyt slova <i>slovenský</i> z roku 1294	101
SPRÁVY A POSUDKY	
Konferencia o začiatkoch československej štát- nosti a o úlohe slovanskej kultúry v európskych dejinách. M. Majtán	105
9. slovenská onomastická konferencia. K. Hege- rová - T. Laliková	106
V službách jazykovej kultúry. K. Palkovič . . .	109
Recueil linguistique de Bratislava. 7. J. Sejá- ková	110
NAGAJO, S.: Slovakiago kaiwa renšúćó. V. Krupa	114
BENEDEK, G.: Slovenské nárečia v stoliciach Sălaj a Bihor v Rumunsku. A. Habovštiak . . .	115
ORAVEC, J. - BAJZÍKOVÁ, E. - FURDÍK, J.: Súčasný slovenský jazyk. Morfológia. J. Pav- lovič	119
O češtině každodenní. E. Pícha	122
ROZLICNOSTI	
Významové chyby v jazykovom prejave. F. Ko- číš	125
Dizajnér, buldožér a dispečer. J. Jacko	127

SLOVENSKA REČ

307
COLUMBIA UNIVERSITY
LIBRARIES

JUL 10 1986

51|1986||3
PERIODICAL ROOM

časopis pre výskum slovenského jazyka

Z OBSAHU

J. Kačala, Jazykovedné dielo Ľudovíta Štúra a súčasná slovakistika ■ Jazyková politika a jazyková kultúra v socialistickej spoločnosti ■ K. Buzássyová, Konkurencia slovotvorných typov s formantmi *-ita* a *-ost* ■ J. Benkovičová – J. Dolník, Formálno-sémantické obmieňanie slova a paronymá ■ J. Vaňko, Štruktúra textu umeleckej prózy z tematicko-rematického hľadiska

DISKUSIE

F. Kočiš, Hranice spisovného jazyka ■ G. Horák, Asyndeticky priradený vetný doplnok

SPRÁVY A POSUDKY

Stretnutie s Ľudovítom Štúrom. M. Nábělková ■ II. vedecký seminár mladých pracovníkov v JÚĽS SAV. K. Hegerová ■ XVIII. seminár macedónskeho jazyka, literatúry a kultúry. E. Bajžíková

ROZLIČNOSTI

COLUMBIA UNIVERSITY
LIBRARIES

JUL 10 1986

PERIODICAL ROOM

VEDA, VYDAVATEĽSTVO SLOVENSKEJ AKADEMIE VIED
81430 Bratislava, Klemensova 19

SLOVENSKÁ REČ

časopis
pre výskum
slovenského jazyka
orgán
Jazykovedného ústavu
Ludovíta Štúra
Slovenskej akadémie
vied

HLAVNÝ REDAKTOR
František Kočiš

VÝKONNÁ REDAKTORKA
Anna Oravcová

REDAKČNÁ RADA
Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Ladislav
Dvonč, Ján Findra, Juraj Furdík,
Eugen Jóna, Ján Kačala, František Kočiš,
Jozef Mistrík, Jozef Mlacek, Anna Orav-
cová, Štefan Peciar, Jozef Ružička

REDAKCIA
813 64 Bratislava, Nálepková 26

OBSAH

J. Kačala, Jazykovedné dielo Ludovíta Štúra a súčasná slovákistika	129
Jazyková politika a jazyková kultúra v socialis- tickej spoločnosti	142
K. Buzássyová, Konkurencia slovotvorných typov s formantmi -ita a -osť	153
J. Benkovičová — J. Dolník, Formálno-séma- tické obmieňanie slova a paronymá	
J. Vaňko, Štruktúra textu umeleckej prózy z te- maticko-rematického hľadiska	162

DISKUSIE

F. Kočiš, Hranice spisovného jazyka	169
G. Horák, Asyndeticky priradený vetný do- plnok	179

SPRÁVY A POSUDKY

Stretnutie s Ludovítom Štúrom. M. Nábělková . .	186
II. vedecký seminár mladých pracovníkov v JÚLŠ SAV. K. Hegerová	188
XVIII. seminár macedónskeho jazyka, literatúry a kultúry. E. Bajžíková	189

ROZLIČNOSTI

Prídavné meno <i>svinský</i> . L. Dvonč	191
---	-----

SLOVENSKÁ REČ

51|1986|4

časopis pre výskum slovenského jazyka

Z OBSAHU

Na 125. výročie Memoranda ■ V. Blanár, Kontinuitný alebo diskontinuitný vývin slovenského jazyka? ■ M. Majtán, Chronologické a geografické rozvrstvenie zložených slovanských osobných mien ■ J. Doruľa, O historizme v písaní niektorých mien a názvov ■ R. Kuchar, Slovo *pažiť* a jeho odvodeniny v starej slovenčine ■ T. Laliková, Významová stavba slova *nevesta* v starej slovenčine ■ P. Žigo, Zaradenie deja hlavnej vety časovou vedľajšou vetou v predpisovnej slovenčine

DISKUSIE

S Ondruš, Meno rieky *Hornád* je slovansko-slovenské

SPRÁVY A POSUDKY

Správa o činnosti Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra SAV za rok 1985. K. Buzássyová ■ Konferencia o trnavskej univerzite v našich dejinách. E. Krasnovská ■ BLANÁR, V. — MATEJČÍK, J.: Živé osobné mená. I. 2. P. Žigo

ROZLIČNOSTI

VEDA, VYDAVATEĽSTVO SLOVENSKEJ AKADEMIE VIED

SLOVENSKÁ REČ

časopis
pre výskum
slovenského jazyka
orgán
Jazykovedného ústavu
Ľudovíta Štúra
Slovenskej akadémie
vied

HLAVNÝ REDAKTOR

František Kočiš

VÝKONNÁ REDAKTORKA

Anna Oravcová

REDAKČNÁ RADA

Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Juraj Dolník, Ladislav Dvonč, Ján Findra, Juraj Furdík, Eugen Jóna, Ján Kačala, František Kočiš, Milan Majtán, Jozef Mistrik, Jozef Mlacek, Anna Oravcová, Štefan Peciar, Jozef Ružička

REDAKCIA

813 64 Bratislava, Nálepková 26

OBSAH

Na 125. výročie Memoranda	193
V. Blanár, Kontinuitný alebo diskontinuitný vývin slovenského jazyka	196
M. Majtán, Chronologické a geografické rozvrstvenie zložených slovanských osobných mien	206
J. Doruľa, O historizme v písaní niektorých mien a názvov	211
R. Kuchar, Slovo <i>pažiť</i> a jeho odvodeniny v starej slovenčine	216
T. Lalíková, Významová stavba slova <i>nevesta</i> v starej slovenčine	219
P. Žigo, Zaradenie deja hlavnej vety časovou vedľajšou vetou v predpisovnej slovenčine	226

DISKUSIE

Š. Ondruš, Meno rieky <i>Hornád</i> je slovansko-slovenské	234
--	-----

SPRÁVY A POSUDKY

Správa o činnosti Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra SAV za rok 1985. K. Buzássyová	241
Konferencia o trnavskej univerzite v našich dejinách E. Krasnovská	246
BLANÁR, V. – MATEJČÍK, J.: Živé osobné mená. I. 2. P. Žigo	249

ROZLIČNOSTI

O absencii slova <i>štylistik</i> v slovnej zásobe spisovnej slovenčiny. F. Kočiš	252
<i>Uherce</i> – <i>uherský</i> , nie <i>uherecký</i> . L. Dvonč	254
<i>Pidcin</i> – <i>pidžin</i> . L. Dvonč	255

SLOVENSKÁ REČ

5119865
COLUMBIA UNIVERSITY
LIBRARIES

časopis pre výskum slovenského jazyka

COLUMBIA UNIVERSITY
LIBRARIES

NOV 18 1986

PERIODICAL ROOM

Z OBSAHU

K. Buzássyová – J. Kačala, Základné úlohy jazykovedy pri plnení záverov XVII. zjazdu KSČ a zjazdu KSS ■ J. Kriššáková, Delabializácia *yo > o* v goralských nárečiach ■ K. Palkovič, Slovenské nárečia v Rakúsku ■ E. Tomajková, Problematika rázu ako výslovnostného javu ■ E. Jóna, Zo spomienok hlavného redaktora Slovenskej reči

DISKUSIE

V. Uhlár, Príčiny oslabovania a zanedbávania kvantít v Ponitří ■ Š. Peciar, Ešte o používaní tvarov *na neho*, *naňho*, *naň*

SPRÁVY A POSUDKY

Na šesťdesiatku dr. Ladislava Dvonča. F. Kočíš ■ Súpis prác Ladislava Dvonča za roky 1976–1985. L. Dvonč ■ LERCHNER. G.: Sprachform von Dichtung. J. Vaňko ■ KOŘENSKÝ, J.: Konstrukce gramatiky ze sémantické báze. S. Ondrejovič

ROZLIČNOSTI

VEDA, VYDAVATEĽSTVO SLOVENSKEJ AKADEMIE VIED
81430 Bratislava, Klemensova 19

SLOVENSKÁ REČ

časopis
pre výskum
slovenského jazyka
orgán
Jazykovedného ústavu
Ludovíta Štúra
Slovenskej akadémie
vied

HLAVNÝ REDAKTOR

František Kočiš

VÝKONNÁ REDAKTORKA

Anna Oravcová

REDAKČNÁ RADA

Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Juraj Dolník, Ladislav Dvonč, Ján Findra, Juraj Furdík, Eugen Jóna, Ján Kačala, František Kočiš, Milan Majtán, Jozef Mistrik, Jozef Mlacek, Anna Oravcová, Stefan Peciar, Jozef Ružička

REDAKCIA

813 64 Bratislava, Nálepková 26

OBSAH

K. Buzássyová – J. Kačala, Základné úlohy jazykovedy pri plnení záverov XVII. zjazdu KSC a zjazdu KSS	257
J. Kriššáková, Delabializácia <i>uo > o</i> v goralských nárečiach	261
K. Paľkovič, Slovenské nárečia v Rakúsku	264
E. Tomajková, Problematika rázu ako výslovnostného javu	273
E. Jóna, Zo spomienok hlavného redaktora Slovenskej reči	281

DISKUSIE

V. Uhlár, Príčiny oslabovania a zanedbávania kvantít v Ponitří	288
S. Peciar, Ešte o používaní tvarov <i>na neho</i> , <i>naňho</i> , <i>naň</i>	295

SPRÁVY A POSUDKY

Na šesťdesiatku dr. Ladislava Dvonča. F. Kočiš	298
Súpis prác Ladislava Dvonča za roky 1976–1985. L. Dvonč	300
LERCHNER, G.: Sprachform von Dichtung. J. Vaňko	313
KOŘENSKÝ, J.: Konstrukce gramatiky ze sémantické báze. S. Ondrejovič	315

ROZLIČNOSTI

Yelowstone, -u? L. Dvonč	319
--------------------------	-----

SLOVENSKÁ REČ

51|1986|6

časopis pre výskum slovenského jazyka

Z OBSAHU

J. Rybák, O Hviezdoslavovej reči ■ Á. Kráľ, Analýza slovenskej javiskovej reči a reči v rozhlase a televízii ■ J. Holčík, Chyby vo výslovnosti poslucháčov slovenčiny na PF v Nitre ■ E. Bajziková, O funkcii prológov v Huďecových Panghartoch

DISKUSIE

E. Rísová — F. Kočíš, Sémantika a úzus slovies *vytí-povať* a *vytypovať* ■ L. Dvonč, Sloveso *ísť* a jeho od-vođeniny

SPRÁVY A POSUDKY

Odišiel profesor Ján Oravec. L. Dvonč ■ Súpis prác prof. Jána Oravca za roky 1982–1986. L. Dvonč ■ Celoštátna štylistická konferencia. J. Malec ■ KRÁĽ, Á.: Pravidlá slovenskej výslovnosti. J. Bosák ■ Zá-klady javiskovej reči. S. Ondrejovič ■ Jubileum his-torika — spolupracovníka s jazykovedcami. V. Uhlár

ROZLIČNOSTI

COLUMBIA UNIVERSITY
LIBRARY

FEB 2 1987

PERIODICAL ROOM

PERIODICALS ROOM
307 Butler Library
Columbia University
New York, N. Y. 10027

FEB 2 1987

SLOVENSKÁ REČ

časopis
pre výskum
slovenského jazyka
orgán
Jazykovedného ústavu
Ľudovíta Štúra
Slovenskej akadémie
vied

HLAVNÝ REDAKTOR

František Kočiš

VÝKONNÁ REDAKTORKA

Anna Oravcová

REDAKČNÁ RADA

Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Juraj Dolník, Ladislav Dvonč, Ján Findra, Juraj Furdík, Eugen Jóna, Ján Kačala, František Kočiš, Milan Majtán, Jozef Mistrik, Jozef Mlacek, Anna Oravcová, Štefan Peciar, Jozef Ružička

REDAKCIA

813 64 Bratislava, Nálepková 26

OBSAH

J. Rybák, O Hviezdoslavovej reči	321
Ā. Král, Analýza slovenskej javiskovej reči a reči v rozhlase a televízii	324
J. Holčík, Chyby vo výslovnosti poslucháčov slovenčiny na PF v Nitre	338
E. Bajzíkova, O funkcii prológov v Hudecových Panghartoch	344

DISKUSIE

E. Rísovā — F. Kočiš, Sémantika a úzus slovíes vytipovať a vytypovať	351
L. Dvonč, Sloveso íst a jeho odvodeniny	358

SPRÁVY A POSUDKY

Odišiel profesor Ján Oravec. L. Dvonč	362
Súpis prác prof. Jána Oravca za roky 1982–1986. L. Dvonč	365
Celoštátna štylistická konferencia. J. Mālec	369
KRĀL, Ā.: Pravidlá slovenskej výslovnosti. J. Bosák	371
Základy javiskovej reči. S. Ondrejovič	374
Jubileum historika — spolupracovníka s jazykovedcami. V. Uhlár	377

ROZLIČNOSTI

Zámutov a Zabijaná. J. Jacko	379
Playboy — plejboj. L. Dvonč	380
Osemfinále, osemfinálový a „derbyzápas“. J. Jacko	381

STÚDIE

BAJŽÍKOVÁ, E.: O funkcii prológov v Huďecových Panghartoch	344
BENKOVIČOVÁ, J. — DOLNÍK, J.: Formálno-sémantické obmieňanie slova a paronymá	153
BLANAR, V.: Kontinuitný alebo diskontinuitný vývin slovenského jazyka?	196
BUFA, F.: O súčasných zmenách v slovenských nárečiach	3
BUŽASSYOVÁ, K.: Konkurencia slovotvorných typov s formantmi <i>-ita</i> a <i>-ost</i>	142
BUŽASSYOVÁ, K. — KAČALA, J.: Základné úlohy jazykovedy pri plnení zá- verov XVII. zjazdu KSC a zjazdu KSS	257
DOLNÍK, J.: Presupozíčné vzťahy v slovnej zásobe	10
DORULA, J.: O historizme v písaní niektorých mien a názvov	211
HOLČÍK, J.: Chyby vo výslovnosti poslucháčov slovenčiny na PF v Nitre	338
Jazyková politika a jazyková kultúra v socialistickej spoločnosti	135
JÓNA, E.: Zo spomienok hlavného redaktora Slovenskej reči	65
JÓNA, E.: Zo spomienok hlavného redaktora Slovenskej reči	281
KAČALA, J.: Jazykovedné dielo Ľudovíta Štúra a súčasná slovakistika	129
KOČIS, F.: Adverbiálno-objektové zložené syntagmy	79
KRAJ, A.: Analýza slovenskej javiskovej reči a reči v rozhlase a televízii	324
KRIŠÁKOVÁ, J.: Delabializácia <i>yo > o</i> v goralských nárečiach	261
KUCHAR, R.: Slovo <i>pažiť</i> a jeho odvodeniny v starej slovenčine	216
LALIKOVÁ, T.: Významová stavba slova <i>nevesta</i> v staršej slovenčine	219
MAJTÁN, M.: Chronologické a geografické rozvrstvenie zložených slovanských osobných mien	206
Na 125. výročie Memoranda	193
NOLTE, G.: O snahovom <i>préterite</i> a potenciálnom <i>présente</i> v slovenčine	72
PALKOVIČ, K.: Slovenské nárečia v Rakúsku	264
RYBÁK, J.: O Hviezdoslavovej reči	321
TOMAJKOVÁ, E.: Problematika rázu ako výslovnostného javu	273
UHLÁR, V.: O jazyku v románe Benjamína Tináka <i>Zitava</i>	28
VAŇKO, J.: Jazyková analýza textu literárneho diela	21
VAŇKO, J.: Štruktúra textu umeleckej prózy z tematicko-rematického hľadiska	162
ŽIGO, P.: Zaradenie deja hlavnej vety časovou vedľajšou vetou v predpisovnej slovenčine	226

DISKUSIE

DVONČ, L.: Sloveso <i>ísť</i> a jeho odvodeniny	358
HORÁK, G.: Asyndeticky priradený vetný doplnok	179
KOČIS, F.: Hranice spisovného jazyka	169
LENHARDT, J.: Vokalizácia kvantita v súčasnej angličtine a jej prepis v sloven- čine	96
ONDRUŠ, Š.: Meno rieky <i>Hornád</i> je slovansko-slovenské	234
PENCIAR, Š.: Ešte o používaní tvarov <i>na neho</i> , <i>naňho</i> , <i>naň</i>	295
RÍSOVÁ, E. — KOČIS, F.: Sémantika a úzus slovies <i>vytipovať</i> a <i>vytypovať</i>	351
SABOL, F.: Nad pravopisom zložených slov	93
SOKOLOVÁ, M.: Vymedzenie funkčno-sémantickej kategórie <i>genus verbi</i> v spi- sovej slovenčine	37
ULIČNÝ, F.: Najstarší výskyt slova <i>slovenský</i> z roku 1294	101
UHLÁR, V.: Príčiny oslabovania a zanedbávania kvantitý v Ponitri	288

SPRÁVY A POSUDKY

BENEDEK, G.: Slovenské nárečia v stoliciach Sălaj a Bihor v Rumunsku. A. Hahovštiak	115
BLANAR, V. — MATEJČÍK, J.: Živé osobné mená na strednom Slovensku, I. 2. P. Žigo	249
Celoštátna štylistická konferencia. J. Malec	369
9. slovenská onomastická konferencia. K. Hegerová — T. Laliková	106

II. vedecký seminár mladých pracovníkov v JÚLS SAV. K. Hegerová . . .	188
Ferdinand Buffa šesťdesiatročný. I. Ripka . . .	53
Jozef Mistrik šesťdesiatpäťročný. J. Mlacek . . .	58
Jubileum historika — spolupracovníka s jazykovedcami. V. Uhlár . . .	377
Konferencia o trnavskej univerzite v našich dejinách. E. Krasnovská . . .	246
Konferencia o začiatkoch československej štátnosti a o úlohe slovanskej kultúry v európskych dejinách. M. Majtán . . .	105
KOŘENSKÝ, J.: Konstrukce gramatiky ze sémantické báze. S. Ondrejovič . . .	315
KRÁL, A.: Pravidlá slovenskej výslovnosti. J. Bosák . . .	371
LERCHNER, G.: Sprachform von Dichtung. J. Vaňko . . .	313
NAGAJO, S.: Slovakiago kaiwa renšúťo. V. Krupa . . .	114
Na sedemdesiatku člena korešpondenta SAV Jozefa Ružičku. F. Kočiš . . .	45
Na šesťdesiatku dr. Ladislava Dvonča. F. Kočiš . . .	298
O češtině každodenní. E. Pícha . . .	122
Odišiel profesor JÁN Oravec. L. Dvonč . . .	362
ORAVEC, J. — BAJZÍKOVÁ, E. — FURDÍK, J.: Súčasný slovenský spisovný jazyk. Morfológia. J. Pavlovič . . .	119
XVIII. seminár macedónskeho jazyka, literatúry a kultúry. E. Bajzíkova . . .	189
Príspevky k poznaniu slovenských nárečí v Maďarsku. K. Palkovič . . .	60
Recueil linguistique de Bratislava. 7. J. Sejákova . . .	110
Správa o činnosti Jazykovedného ústavu Ludovíta Štúra SAV za rok 1985. K. Buzássyová . . .	241
Stretnutie s Ludovítom Štúrom. M. Nábelková . . .	186
Súpis prác doc. Ferdinanda Buffu za roky 1976—1984. L. Dvonč . . .	55
Súpis prác Ladislava Dvonča za roky 1976—1985. L. Dvonč . . .	300
Súpis prác prof. Jána Oravca za roky 1982—1986. L. Dvonč . . .	365
Súpis prác prof. Jozefa Ružičku za roky 1976—1984. L. Dvonč . . .	47
V službách jazykovej kultúry. K. Palkovič . . .	109
Základy javiskovej reči. S. Ondrejovič . . .	374

ROZLIČNOSTI

Dizajnér, buldozér a dispečer. J. Jacko . . .	127
Neutrál so zakončením na -on a -um. K. Palkovič . . .	63
O absencii slova <i>štylistik</i> v slovnej zásobe spisovnej slovenčiny. F. Kočiš . . .	252
Osemfinále, osemfinálový a „derbyzápas“. J. Jacko . . .	381
Pidgin — pidžin. L. Dvonč . . .	255
Playboy — plejboj. L. Dvonč . . .	380
Pridavné meno <i>svinský</i> . L. Dvonč . . .	191
Uherce — uherský, nie uherský. L. Dvonč . . .	254
Významové chyby v jazykovom prejave. F. Kočiš . . .	125
Yellowstone, -u? L. Dvonč . . .	319
Zámutov a Zabijaná. J. Jacko . . .	379

SLOVENSKÁ REČ, 51, 1986 ■ Hlavný redaktor: František Kočiš ■ Výkonná redaktorka: Anna Oravcová ■ Redakčná rada: Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Juraj Dolník (4.—6. číslo), Ladislav Dvonč, Ján Findra, Juraj Furdík, Eugen Jóna, Ján Kačala, František Kočiš, Milan Majtán (4.—6. číslo), Jozef Mistrik, Jozef Mlacek, Anna Oravcová, Štefan Peciar, Jozef Ružička ■ Redakcia: 813 64 Bratislava, Nálepková 26.

SLOVENSKÁ REČ

52 | 1987 | 1

časopis pre výskum slovenského jazyka

COLUMBIA UNIVERSITY
LIBRARIES

MAR 2 1987

PERIODICAL ROOM

Z OBSAHU

B. Techtmeier a kol., Tézy o jazykovej kultúre ■ F. Buffa, O novom Slovenskom botanickom názvosloví ■ J. Pavlovič, Konotácia vo vzťahu k charakteristike literárnej postavy ■ V. Uhlár, O pôvode priezviska Bazák/Bezák a miestneho názvu Bedžany

DISKUSIE

J. Dolník, Obsah a forma syntagmy

SPRÁVY A POSUDKY

Životné jubileum doc. Eugénie Bajzíkovej. J. Dolník ■ Súpis prác doc. Eugénie Bajzíkovej za roky 1964–1985. L. Dvonč ■ Celoštátna konferencia o komunikatívnom zreteli vo vyučovaní materinského jazyka. J. Muránsky ■ Z dejín slovenskej jazykovedy. L. Dvonč ■ MISTRIK, J.: Moderná slovenčina. A. Anettová

ROZLIČNOSTI

PERIODICALS ROOM
307 Butler Library
Columbia University
New York, N. Y. 10027

VEDA, VYDAVATEĽSTVO SLOVENSKEJ AKADEMIE VIED
81430 Bratislava, Kléménsova 19

SLOVENSKÁ REC

časopis
pre výskum
slovenského jazyka
orgán
Jazykovedného ústavu
Ludovíta Štúra
Slovenskej akadémie
vied

HLAVNÝ REDAKTOR
František Kočiš

VÝKONNÁ REDAKTORKA
Anna Oravcová

REDAKČNÁ RADA
Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Ladislav
Dvonč, Ján Findra, Juraj Furdík, Eugen
Jóna, Ján Kačala, František Kočiš, Jozef
Mistrík, Jozef Mlacek, Anna Orav-
cová, Štefan Peciar, Jozef Ružička

REDAKCIA
813 64 Bratislava, Nálepková 26

OBSAH

F. Buffa, O súčasných zmenách v slovenských nárečiach	3
J. Dolník, Presupozíčné vzťahy v slovnej zásobe	10
J. Vaňko, Jazyková analýza textu literárneho diela	21
V. Uhlár, O jazyku v románe Benjamína Tináka <i>Zitava</i>	28

DISKUSIE

M. Sokolová, Vymedzenie funkčno-sémantickej kategórie genus verbi v spisovnej slovenčine	37
--	----

SPRÁVY A POSUDKY

Na sedemdesiatku člena korešpondenta SAV Jozefa Ružičku. F. Kočiš	45
Súpis prác prof. Jozefa Ružičku za roky 1976–1984. L. Dvonč	47
Ferdinand Buffa šesťdesiatročný. I. Ripka	53
Súpis prác doc. Ferdinanda Buffu za roky 1976–1984. L. Dvonč	55
Jozef Mistrík šesťdesiatpäťročný. J. Mlacek	58
Príspevky k poznaniu slovenských nárečí v Maďarsku K. Palkovič	60

ROZLIČNOSTI

Neutrá so zakončením -on a -um. K. Palkovič	63
---	----

SLOVENSKÁ REČ

časopis
pre výskum
slovenského jazyka
orgán
Jazykovedného ústavu
Eudovíta Štúra
Slovenskej akadémie
vied

HLAVNÝ REDAKTOR
František Kočiš

VÝKONNÁ REDAKTORKA
Anna Oravcová

REDAKČNÁ RADA

Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Ladislav Dvonč, Ján Findra, Juraj Furdík, Eugen Jóna, Ján Kačala, František Kočiš, Jozef Mistrík, Jozef Mlacek, Anna Oravcová, Štefan Peciar, Jozef Ružička

REDAKCIA

813 64 Bratislava, Nálepková 26

OBSAH

E. Jóna, Zo spomienok hlavného redaktora Slovenskej reči	65
G. Nolte, O snahovom préterite a potenciálnom préterite v slovenčine	72
F. Kočiš, Adverbiálno-objektové zložené syntagmy	79
DISKUSIE	
F. Sabol, Nad pravopisom zložených slov	93
J. Lenhardt, Vokálna kvantita v súčasnej angličtine a jej prepis v slovenčine	96
F. Uličný, Najstarší výskyt slova <i>slovenský</i> z roku 1294	101
SPRÁVY A POSUDKY	
Konferencia o začiatkoch československej štátnosti a o úlohe slovanskej kultúry v európskych dejinách. M. Majtán	105
9. slovenská onomastická konferencia. K. Hegrová — T. Laliková	106
V službách jazykovej kultúry. K. Palkovič	109
Recueil linguistique de Bratislava. 7. J. Sejáková	110
NAGAJÓ, S.: Slovakiago kaiwa renšűcű. V. Krupa	114
BENEDEK, G.: Slovenské nárečia v stoliciach Sălaj a Bihar v Rumunsku. A. Habovštiak	115
ORAVEC, J. — BAJZÍKOVÁ, E. — FURDÍK, J.: Súčasný slovenský jazyk. Morfológia. J. Pavlovič	119
O češtině každodenní. E. Pícha	122
ROZLIČNOSTI	
Významové chyby v jazykovom prejave. F. Kočiš	125
Dizajnér, buldozér a dispečer. J. Jacko	127

SLOVENSKÁ REČ

časopis
pre výskum
slovenského jazyka
orgán
Jazykovedného ústavu
Ludovíta Štúra
Slovenskej akadémie
vied

HLAVNÝ REDAKTOR
František Kočiš

VÝKONNÁ REDAKTORKA
Anna Oravcová

REDAKČNÁ RADA
Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Ladislav
Dvonč, Ján Findra, Juraj Furdík,
Eugen Jóna, Ján Kačala, František Kočiš,
Jozef Mistrík, Jozef Mlacek, Anna Orav-
cová, Štefan Peciar, Jozef Ružička

REDAKCIA
813 64 Bratislava, Nálepkova 26

OBSAH

J. Kačala, Jazykovedné dielo Ludovíta Štúra a súčasná slovakistika	129
Jazyková politika a jazyková kultúra v socialis- tickej spoločnosti	142
K. Buzássyová, Konkurencia slovotvorných typov s formantmi -ita a -osť	153
J. Benkovičová — J. Dolník, Formálno-séma- tické obmieňanie slova a paronymá	
J. Váňko, Štruktúra textu umeleckej prózy z te- maticko-rematického hľadiska	162

DISKUSIE

F. Kočiš, Hranice spisovného jazyka	169
G. Horák, Asyndeticky priradený vetný do- plnok	179

SPRÁVY A POSUDKY

Stretnutie s Ludovítom Štúrom. M. Nábělková	186
II. vedecký seminár mladých pracovníkov v JÚLŠ SAV. K. Hegerová	188
XVIII. seminár macedónskeho jazyka, literatúry a kultúry. E. Bajžíková	189

ROZLIČNOSTI

Prídavné meno <i>svinský</i> . L. Dvonč	191
---	-----

SLOVENSKÁ REČ

časopis
pre výskum
slovenského jazyka
orgán
Jazykovedného ústavu
Ľudovíta Štúra
Slovenskej akadémie
vied

HLAVNÝ REDAKTOR

František Kočíš

VÝKONNÁ REDAKTORKA

Anna Oravcová

REDAKČNÁ RADA

Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Juraj Dolník, Ladislav Dvonč, Ján Findra, Juraj Furdík, Eugen Jóna, Ján Kačala, František Kočíš, Milan Majtán, Jozef Mistrík, Jozef Mlacek, Anna Oravcová, Štefan Peciar, Jozef Ružička

REDAKCIA

813 64 Bratislava, Nálepková 26

OBSAH

Na 125. výročie Memoranda	193
V. Blanár, Kontinuitný alebo diskontinuitný vývin slovenského jazyka	196
M. Majtán, Chronologické a geografické rozvrstvenie zložených slovanských osobných mien	206
J. Doruľa, O historizme v písaní niektorých mien a názvov	211
R. Kuchar, Slovo <i>pažiť</i> a jeho odvodeniny v starej slovenčine	216
T. Lalíková, Významová stavba slova <i>nevesta</i> v starej slovenčine	219
P. Žigo, Zaradenie deja hlavnej vety časovou vedľajšou vetou v predpisovnej slovenčine	226

DISKUSIE

Š. Ondruš, Meno rieky <i>Hornád</i> je slovansko-slovenské	234
--	-----

SPRÁVY A POSUDKY

Správa o činnosti Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra SAV za rok 1985. K. Buzássyová	241
Konferencia o trnavskej univerzite v našich dejinách E. Krasnovská	246
BLANÁR, V. — MATEJČÍK, J.: Živé osobné mená. I. 2. P. Žigo	249

ROZLIČNOSTI

O absencii slova <i>štylistik</i> v slovnej zásobe spisovnej slovenčiny. F. Kočíš	252
<i>Uherce</i> — <i>uherský</i> , nie <i>uherecký</i> . L. Dvonč	254

SLOVENSKÁ REČ

časopis
pre výskum
slovenského jazyka
orgán
Jazykovedného ústavu
Ludovíta Štúra
Slovenskej akadémie
vied

HLAVNÝ REDAKTOR

František Kočiš

VÝKONNÁ REDAKTORKA

Anna Oravcová

REDAKČNÁ RADA

Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Juraj Dolník, Ladislav Dvonč, Ján Findra, Juraj Furdík, Eugen Jóna, Ján Kačala, František Kočiš, Milan Majtán, Jozef Mistrík, Jozef Mlacek, Anna Oravcová, Štefan Peciar, Jozef Ružička

REDAKCIA

813 64 Bratislava, Nálepková 26

OBSAH

K. Buzássyová – J. Kačala, Základné úlohy jazykovedy pri plnení záverov XVII. zjazdu KSC a zjazdu KSS	257
J. Kriššáková, Delabializácia <i>uo > o</i> v goralských nárečiach	261
K. Palkovič, Slovenské nárečia v Rakúsku	264
E. Tomajková, Problematika rázu ako výslovnostného javu	273
E. Jóna, Zo spomienok hlavného redaktora Slovenskej reči	281

DISKUSIE

V. Uhlár, Príčiny oslabovania a zanedbávania kvantity v Ponitří	288
Š. Peciar, Ešte o používaní tvarov <i>na neho, naňho, naň</i>	295

SPRÁVY A POSUDKY

Na šesťdesiatku dr. Ladislava Dvonča. F. Kočiš	298
Súpis prác Ladislava Dvonča za roky 1976–1985. L. Dvonč	300
LERCHNER, G.: Sprachform von Dichtung. J. Vaňko	313
KOŘENSKÝ, J.: Konstrukce gramatiky ze sémantické báze. S. Ondrejovič	315

ROZLIČNOSTI

Yelowstone, -u? L. Dvonč	319
--------------------------	-----

SLOVENSKÁ REČ

časopis
pre výskum
slovenského jazyka
orgán
Jazykovedného ústavu
Ludovíta Štúra
Slovenskej akadémie
vied

HLAVNÝ REDAKTOR

František Kočiš

VÝKONNÁ REDAKTORKA

Anna Oravcová

REDAKČNÁ RADA

Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Juraj Dolník, Ladislav Dvonč, Ján Findra, Juraj Furdík, Eugen Jóna, Ján Kačala, František Kočiš, Milan Majtán, Jozef Mistrík, Jozef Mlacek, Anna Oravcová, Štefan Peciar, Jozef Ružička

REDAKCIA

813 64 Bratislava, Nálepková 26

OBSAH

J. Rybák, O Hviezdoslavovej reči	321
A. Král, Analýza slovenskej javiskovej reči a reči v rozhlase a televízii	324
J. Holčík, Chyby vo výslovnosti poslucháčov slovenčiny na PF v Nitre	338
E. Bajzík, O funkcii prológov v Hudecových Panghartoch	344

DISKUSIE

E. Rísová — F. Kočiš, Sémantika a úzus slovík vytipovať a vytypovať	351
L. Dvonč, Sloveso ísť a jeho odvodeniny	358

SPRÁVY A POSUDKY

Odišiel profesor Ján Oravec. L. Dvonč	362
Súpis prác prof. Jána Oravca za roky 1982–1986. L. Dvonč	365
Celoštátna štylistická konferencia. J. Malec	369
KRÁL, A.: Pravidlá slovenskej výslovnosti. J. Bosák	371
Základy javiskovej reči. S. Ondrejovič	374
Jubileum historika — spolupracovníka s jazykovedcami. V. Uhlár	377

ROZLIČNOSTI

Zámutov a Zabijaná. J. Jacko	379
Playboy — plejboj. L. Dvonč	380
Osemfinále, osemfinálový a „derbyzápas“. J. Jacko	381

STÚDIE

BAJŽÍKOVÁ, E.: O funkcii prológov v Hudecových Panghartoch	344
BENKOVIČOVÁ, J. — DOLNÍK, J.: Formálno-sémantické obmieňanie slova a paronymá	153
BLANÁR, V.: Kontinuitný alebo diskontinuitný vývin slovenského jazyka?	196
BUFFA, F.: O súčasných zmenách v slovenských nárečiach	3
BUZÁSSYOVÁ, K.: Konkurencia slovotvorných typov s formantmi <i>-ita</i> a <i>-ost</i>	142
BUZÁSSYOVÁ, K. — KAČALA, J.: Základné úlohy jazykovedy pri plnení záverov XVII. zjazdu KSC a zjazdu KSS	257
DOLNÍK, J.: Presupozičné vzťahy v slovnej zásobe	10
DORULA, J.: O historizme v písaní niektorých mien a názvov	211
HOLČÍK, J.: Chyby vo výslovnosti poslucháčov slovenčiny na PF v Nitre	338
Jazyková politika a jazyková kultúra v socialistickej spoločnosti	135
JÓNA, E.: Zo spomienok hlavného redaktora Slovenskej reči	65
JÓNA, E.: Zo spomienok hlavného redaktora Slovenskej reči	281
KAČALA, J.: Jazykovedné dielo Ľudovíta Štúra a súčasná slovakistika	129
KOČIŠ, F.: Adverbiálno-objektové zložené syntagmy	79
KRÁL, A.: Analýza slovenskej javiskovej reči a reči v rozhlase a televízii	324
KRIŠÁKOVÁ, J.: Delabializácia <i>yo > o</i> v goralských nárečiach	261
KUCHAR, R.: Slovo <i>pažiť</i> a jeho odvodeniny v starej slovenčine	216
LALIKOVÁ, T.: Významová stavba slova <i>nevesta</i> v staršej slovenčine	219
MAJTÁN, M.: Chronologické a geografické rozvrstvenie zložených slovanských osobných mien	206
Na 125. výročie Memoranda	193
NOLTE, G.: O snahovom <i>préterite</i> a potenciálnom <i>présente</i> v slovenčine	72
PALKOVIČ, K.: Slovenské nárečia v Rakúsku	264
RYBÁK, J.: O Hviezdoslavovej reči	321
TOMAJKOVÁ, E.: Problematika rázu ako výslovnostného javu	273
UHLÁR, V.: O jazyku v románe Benjamína Tináka <i>Žitava</i>	28
VAŇKO, J.: Jazyková analýza textu literárneho diela	21
VAŇKO, J.: Štruktúra textu umeleckej prózy z tematicko-rematického hľadiska	162
ZIGO, P.: Zaradenie deja hlavnej vety časovou vedľajšou vetou v predpisovnej slovenčine	226

DISKUSIE

DVONČ, L.: Sloveso <i>ísť</i> a jeho odvodeniny	358
HORÁK, G.: Asyndeticky priradený vetný doplnok	179
KOČIŠ, F.: Hranice spisovného jazyka	169
LENHARDT, J.: Vokalizácia kvantita v súčasnej angličtine a jej prepis v slovenčine	96
ONDRUŠ, Š.: Meno rieky <i>Hornád</i> je slovansko-slovenské	234
PECIAR, Š.: Ešte o používaní tvarov <i>na neho</i> , <i>naňho</i> , <i>naň</i>	295
RISOVÁ, E. — KOČIŠ, F.: Sémantika a úzus slovies <i>vytipovať</i> a <i>vytypovať</i>	351
SABOL, F.: Nad pravpisom zložených slov	93
SOKOLOVÁ, M.: Vymedzenie funkčno-sémantickej kategórie <i>genus verbi</i> v spisovnej slovenčine	37
ULIČNÝ, F.: Najstarší výskyt slova <i>slovenský</i> z roku 1294	101
UHLÁR, V.: Príčiny oslabovania a zanedbávania kvantitý v Ponitří	288

SPRÁVY A POSUDKY

BENEDEK, G.: Slovenské nárečia v stolicích Sălaj a Bihor v Rumunsku. A. Hahovštiak	115
BLANÁR, V. — MATEJČÍK, J.: Živé osobné mená na strednom Slovensku, I. 2. P. Žigo	249
Celoštátna štylistická konferencia. J. Malec	369
9. slovenská onomastická konferencia. K. Hegerová — T. Laliková	106

II. vedecký seminár mladých pracovníkov v JÚLS SAV. K. Hegerová . . .	188
Ferdinand Buffa šesťdesiatročný. I. Ripka . . .	53
Jozef Mistrík šesťdesiatpäťročný. J. Mlacek . . .	58
Jubileum historika — spolupracovníka s jazykovedcami. V. Uhlár . . .	377
Konferencia o trnavskej univerzite v našich dejinách. E. Krasnovská . . .	246
Konferencia o začiatkoch československej štátnosti a o úlohe slovanskej kultúry v európskych dejinách. M. Majtán . . .	105
KOŘENSKÝ, J.: Konstrukce gramatiky ze sémantické báze. S. Ondrejovič . . .	315
KRÁL, A.: Pravidla slovenskej výslovnosti. J. Bosák . . .	371
LERCHNER, G.: Sprachform von Dichtung. J. Vaňko . . .	313
NAGAJO, S.: Slovakiago kaiwa renšúťo. V. Krupa . . .	114
Na šesťdesiatku člena korešpondenta SAV Jozefa Ružičku. F. Kočiš . . .	45
Na šesťdesiatku dr. Ladislava Dvonča. F. Kočiš . . .	298
O češtině každodenní. E. Pícha . . .	122
Odišiel profesor Ján Oravec. L. Dvonč . . .	362
ORAVEC, J. — BAJZÍKOVÁ, E. — FURDÍK, J.: Súčasný slovenský spisovný jazyk. Morfológia. J. Pavlovič . . .	119
XVIII. seminár macedónskeho jazyka, literatúry a kultúry. E. Bajžíková . . .	189
Príspevky k poznaniu slovenských nárečí v Maďarsku. K. Palkovič . . .	60
Recueil linguistique de Bratislava. 7. J. Sejáková . . .	110
Správa o činnosti Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra SAV za rok 1985. K. Buzássyová . . .	241
Stretnutie s Ľudovítom Štúrom. M. Nábelková . . .	186
Súpis prác doc. Ferdinanda Buffu za roky 1976—1984. L. Dvonč . . .	55
Súpis prác Ladislava Dvonča za roky 1976—1985. L. Dvonč . . .	300
Súpis prác prof. Jána Oravca za roky 1982—1986. L. Dvonč . . .	365
Súpis prác prof. Jozefa Ružičku za roky 1976—1984. L. Dvonč . . .	47
V službách jazykovej kultúry. K. Palkovič . . .	109
Základy javiskovej reči. S. Ondrejovič . . .	374

ROZLIČNOSTI

Dizajnér, buldozér a dispečer. J. Jacko . . .	127
Neutrá so zakončením na -on a -um. K. Palkovič . . .	63
O absencii slova štylistik v slovnej zásobe spisovnej slovenčiny. F. Kočiš . . .	252
Osemfinále, osemfinálový a „derbyzápas“. J. Jacko . . .	381
Pidgin — pidžin. L. Dvonč . . .	255
Playboy — plejboj. L. Dvonč . . .	380
Pridavné meno svinský. L. Dvonč . . .	191
Uherce — uherský, nie uherský. L. Dvonč . . .	254
Významové chyby v jazykovom prejave. F. Kočiš . . .	125
Yellowstone, -u? L. Dvonč . . .	319
Zámuto v Zabijaná. J. Jacko . . .	379

SLOVENSKÁ REČ, 51, 1986 ■ Hlavný redaktor: František Kočiš ■ Výkonná redaktorka: Anna Oravcová ■ Redakčná rada: Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Juraj Dolník (4.—6. číslo), Ladislav Dvonč, Ján Findra, Juraj Furdík, Eugen Jóna, Ján Kačala, František Kočiš, Milan Majtán (4.—6. číslo), Jozef Mistrík, Jozef Mlacek, Anna Oravcová, Štefan Peciar, Jozef Ružička ■ Redakcia: 813 64 Bratislava, Nálepková 26.

SLOVENSKÁ REČ

COLUMBIA UNIVERSITY
LIBRARIES

APR 13 1988

53|1988|1

PERIODICAL ROOM

časopis pre výskum slovenského jazyka

Z OBSAHU

Á. Kráľ, Kultúra jazyka, jazyková kultúra a kultúra reči ■ D. Oroszová, Metafora a termín ■ P. Dolejš, Melódia opytovacích viet a aktuálne členenie výpovede ■ F. Buffa, O nárečových slovotvorných variantoch a synonymách

DISKUSIE

P. Ratkoš, Poznámky k národnostnému povedomiu Liptova koncom 13. stor. ■ Odpoveď F. Uličného ■ F. Kočíš, Synonymia a synonymá z lexikologického a lexicografického aspektu

SPRÁVY A POSUDKY

XIV. medzinárodný lingvistický kongres. J. Kačala ■ 2. československá onomastická konferencia. K. Hegerová ■ Vedecká konferencia o diele Hugolína Gavlovíča. R. Kuchar ■ FERENČÍKOVÁ, A.: Časové podradňovacie súvetie v slovenských nárečiach. P. Žigo. ■ Kniha o jazykovom dorozumievaní v modernej spoločnosti. J. Findra

ROZLIČNOSTI

APR 14 1988

PERIODICALS ROOM
367 Baker Library
Columbia University
New York, N. Y. 10027

VEDA, VYDAVATEĽSTVO SLOVENSKEJ AKADEMIE VIED
814 30 Bratislava, Klemensova 19

SLOVENSKÁ REČ

časopis
pre výskum
slovenského jazyka
orgán
Jazykovedného ústavu
Ludovíta Štúra
Slovenskej akadémie
vied

HLAVNÝ REDAKTOR

František Kočiš

VÝKONNÁ REDAKTORKA

Anna Oravcová

REDAKČNÁ RADA

Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Juraj Dolník, Ladislav Dvonč, Ján Findra, Juraj Furdík, Eugen Jóna, Ján Kačala, František Kočiš, Milan Majtán, Jozef Mistrík, Jozef Mlacek, Anna Oravcová, Štefan Peciar, Jozef Ružička

REDAKCIA

813 64 Bratislava, Nálepková 26

OBSAH

A. Král, Kultúra jazyka, jazyková kultúra a kultúra reči	3
D. Oroszová, Metafora a termín	12
P. Dolejš, Melódia opytovacích viet a aktuálne členenie výpovede	18
F. Buffa, O nárečových slovotvorných variantoch a synonymách	26

DISKUSIE

P. Rátkoš, Poznámky k národnostnému povedomiu Liptova koncom 13. stor.	35
Odpoveď F. Uličného	37
F. Kočiš, Synonymia a synonymá z lexikologického a lexikografického aspektu	37

SPRAVY A POSUDKY

XIV. medzinárodný lingvistický kongres. J. Kačala	49
2. československá onomastická konferencia K. Hegerová	52
Vedecká konferencia o diele Hugolína Gavloviča. R. Kuchar	55
FERENČIKOVÁ, A.: Časové podradovacie súvetie v slovenských nárečiach. P. Žigó	57
Kniha o jazykovom dorozumievaní v modernej spoločnosti. J. Findra	59

ROZLIČNOSTI

Vilnius (Vilnius) – vilňuský (vilniuský). J. Jacko	63
Sponzor. J. Jacko	64

SLOVENSKÁ REČ

časopis
pre výskum
slovenského jazyka
orgán
Jazykovedného ústavu
Ludovíta Štúra
slovenskej akadémie
vied

HLAVNÝ REDAKTOR

František Kočiš

VÝKONNÁ REDAKTORKA

Anna Oravcová

REDAKČNÁ RADA

Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Juraj Dolník, Ladislav Dvonč, Ján Findra, Juraj Furdík, Eugen Jóna, Ján Kačala, František Kočiš, Milan Majtán, Jozef Mistrik, Jozef Mlacek, Anna Oravcová, Štefan Peciar, Jozef Ružička

REDAKCIA

813 64 Bratislava, Nálepková 26

OBSAH

J. Furdík, Víťazný február a jeho odraz v dynamike spoločnosti, jazyka a jazykovedy	65
V. Blanár, Členenie významovej stavby slova	72
J. Dolník, Antonymá z logického a lingvistického hľadiska	83
J. Kesselová, Lexikálne neologizmy v literatúre science-fiction	93

DISKUSIE

S. Ondrejovič, O niektorých problémoch slovenskej ortoepie	100
--	-----

SPRÁVY A POSUDKY

Životné jubileum docenta Jozefa Jacka. F. Ružičák	109
Súpis prác doc. Jozefa Jacka za roky 1977–1986. L. Dvonč	111
Reprezentačný dokument o J. Hollom. F. Kočiš	119
Slovník osobných mien arpádovskej epochy. B. Rícziová	122
Prameň ľudovej rybárskej terminológie. K. Palakovič	124

ROZLIČNOSTI

Pravopis a výslovnosť anglických zložených slov s druhou časťou -man. J. Jacko	127
--	-----

Library of Congress
New York, N. Y. 10027

SLOVENSKÁ REČ

OCT 14 1988

53|1988|3

časopis pre výskum slovenského jazyka

OCT 12 1988

PERIODICAL ROOM

Z OBSAHU

J. Sikra, Derivačné vzťahy spôsobových a zreteľových
adverbií a adjektív ■ M. Pisárčiková, Miesto substan-
dardných slov v slovnej zásobe ■ J. Kesselová, O zlo-
žených adjektívach s časťou *-tvorný*

DISKUSIE

J. Horecký, Hranice a pôsobnosť spisovnej slovenčiny

SPRÁVY A POSUDKY

Životné jubileum docenta PhDr. Jozefa Muránskeho,
Csc. J. Jacko ■ Súpis prác doc. Jozefa Muránskeho
za roky 1961–1987. L. Dvonč ■ Životné jubileum do-
centa Petra Baláža. J. Dolník ■ Súpis prác doc. Petra
Baláža za roky 1956–1987. L. Dvonč ■ Správa o čin-
nosti SJS pri SAV za funkčné obdobie 1985–1987.
K. Hegerová ■ Správa o valnom zhromaždení SJS pri
SAV. K. Hegerová ■ Konferencia o význame bernolá-
kovského hnutia v našich dejinách. E. Krasnovská –
M. Majtánová ■ Krátky slovník slovenského jazyka.
V. Blanár

ROZLIČNOSTI

VEDA, VYDAVATEĽSTVO SLOVENSKEJ AKADEMIE VIED
814 30 Bratislava, Klemensova 19

SLOVENSKÁ REČ

časopis
pre výskum
slovenského jazyka
orgán
Jazykovedného ústavu
Ľudovíta Štúra
Slovenskej akadémie
vied

HLAVNÝ REDAKTOR

František Kočiš

VÝKONNÁ REDAKTORKA

Anna Oravcová

REDAKČNÁ RADA

Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Juraj Dolník, Ladislav Dvonč, Ján Findra, Juraj Furdík, Eugen Jóna, Ján Kačala, František Kočiš, Milan Majtán, Jozef Mistrík, Jozef Mlacek, Anna Oravcová, Štefan Peciar, Jozef Ružička

REDAKCIA

813 64 Bratislava, Nálepкова 26

OBSAH

J. Šikra, Derivačné vzťahy spôsobových a zreteľových adverbii a adjektív	129
M. Pisárčiková, Miesto subštandardných slov v slovnej zásobe	140
J. Kesselová, O zložených adjektívach s časťou -tvorný	151

DISKUSIE

J. Horecký, Hranice a pôsobnosť spisovnej slovenčiny	158
--	-----

SPRÁVY A POSUDKY

Životné jubileum docenta PhDr. Jozefa Muránskeho, CSc. J. Jacko	164
Súpis prác doc. Jozefa Muránskeho za roky 1961–1987. L. Dvonč	165
Životné jubileum docenta Petra Baláža J. Dolník	170
Súpis prác doc. Petra Baláža za roky 1956–1987. L. Dvonč	172
Správa o činnosti SJS pri SAV za funkčné obdobie 1985–1987. K. Hegerová	176
Správa o valnom zhromaždení SJS pri SAV. K. Hegerová	178
Konferencia o význame bernolákovského hnutia v našich dejinách. E. Krasnovská – M. Majtánová	180
Krátky slovník slovenského jazyka. V. Blanár	183

ROZLIČNOSTI

Kvalifikátor expresívnosti v Krátkom slovníku slovenského jazyka. J. Dolník	188
Motobal a bejzból. J. Jacko	190
Athos – Atos. L. Dvonč	191

SLOVENSKÁ REČ

časopis
pre výskum
slovenského jazyka
orgán
Jazykovedného ústavu
Ludovíta Štúra
Slovenskej akadémie
vied

HLAVNÝ REDAKTOR

František Kočiš

VÝKONNÁ REDAKTORKA

Anna Oravcová

REDAKČNÁ RADA

Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Juraj Dolník, Ladislav Dvonč, Ján Findra, Juraj Furdík, Eugen Jóna, Ján Kačala, František Kočiš, Milan Majtán, Jozef Mistřík, Jozef Mlacek, Anna Oravcová, Štefan Peciar, Jozef Ružička

REDAKCIA

813 64 Bratislava, Nálepková 26

OBSAH

F. Ruščák, Kompozičné parametre epištolárnych textov	193
L. Valeková, Jazykovo-štylistické prostriedky súkromnej korešpondencie Laca Novomeského	201
D. Oroszová, Metonymia a termín	211
J. Šikra, Slovtvorná interpretácia adverbiálnych formantov	217

DISKUSIE

L. Dvonč, Ešte o tvaroch <i>do neho/doňho/doň a na neho/naňho/naň</i>	221
---	-----

SPRÁVY A POSUDKY

Životné jubileum Františka Kočiša. J. Kačala	229
Súpis prác Františka Kočiša za roky 1978—1987. L. Dvonč	231
Správa o činnosti Jazykovedného ústavu Ludovíta Štúra SAV za rok 1987. K. Buzássyová	239
IV. ročník súťaže mladých vedeckých pracovníkov M. Smatana	245
Nové učebnice slovenského jazyka pre stredné školy. J. Kopina	247
Nový prameň z Maďarska pre slovenských etnografov a dialektológov. K. Palkovič	250

ROZLIČNOSTI

<i>Goriliak</i> — nom. pl. <i>goriliaci</i> ? L. Dvonč	252
<i>Butik</i> či <i>butika</i> . J. Sivák	253

SLOVENSKÁ REČ

časopis
pre výskum
slovenského jazyka
orgán
Jazykovedného
ústavu
Ludovíta Štúra
Slovenskej akadémie
vied

HLAVNÝ REDAKTOR

František Kočiš

VÝKONNÁ REDAKTORKA

Anna Oravcová

REDAKČNÁ RADA

Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Juraj Dolník, Ladislav Dvonč, Ján Findra, Juraj Furdík, Eugen Jóna, Ján Kačala, František Kočiš, Milan Majtán, Jozef Mistrík, Jozef Mlacek, Anna Oravcová, Štefan Peciar, Jozef Ružička

REDAKCIA

813 64 Bratislava, Nálepková 26

OBSAH

Na výročie vzniku ČSR a federatívneho usporiadania ČSSR	257
R. Krajčovič, O kontinuite starej slovenskej a praslovanskej lexiky (I)	259
K. Buzássyová, Jazyk v románe A. Bednára Ako sme sušili bielizeň	269
M. Smatana, Využívanie nárečí v slovenskej umeleckej literatúre	282
DISKUSIE	
L. Dvonč, Spracovanie hlások a písmen v Slovníku slovenského jazyka	291
F. Šabol, Príspevok k spresneniu klasifikácie častíc	295

SPRÁVY A POSUDKY

Ladislav Rybár sedemdesiatročný. K. Palkovič	300
Životné jubileum slovakistu L. N. Smirnova. J. Bosák	301
Konferencia o dynamických tendenciách v jazykovej komunikácii. A. Oravcová	303
Zborník Spolku vojvodinských slovakistov. M. Pisárčiková	306
Druhý zväzok Základov javiskovej reči. S. Ondrejovič	310
Trifolium sanitatis medicum, anebo O zdraví zprava lekarska. K. Habovštiaková	312
TOMIN, J.: Čo nevíte o medzinárodných slovách. S. Košecký	314

ROZLIČNOSTI

Vklínené mestečko? Š. Ondruš	317
Gurmán, gurmánsky. J. Jacko	318
Paráčsky jazyk — paráčština, ulčský jazyk — ulčština. P. Odaloš	319
Fakličky. Š. Ondruš	319

SLOVENSKÁ REČ

časopis
pre výskum
slovenského jazyka
orgán
Jazykovedného ústavu
Ludovíta Štúra
Slovenskej akadémie
vied

HLAVNÝ REDAKTOR
František Kočiš

VÝKONNÁ REDAKTORKA
Anna Oravcová

REDAKČNÁ RADA

Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Juraj Dolník, Ladislav Dvonč, Ján Findra, Juraj Furdík, Eugen Jóna, Ján Kačala, František Kočiš, Milan Majtán, Jozef Mistrik, Jozef Mlacek, Anna Oravcová, Štefan Peciar, Jozef Ružička

REDAKCIA

813 64 Bratislava, Nálepková 26

OBSAH

- R. Krajčovič, O kontinuite starej slovenskej
a praslovanskej lexiky (II) 321
V. Uhlár, Miestne názvy zo základu *krás-* a
otázka kultových pohrebných miest 328

DISKUSIE

- S. Ondrejovič, O multiverbizačných proce-
soch v spisovnej slovenčine 337
J. Mlacek, O termínoch frazeológia a idioma-
tika 349

SPRÁVY A POSUDKY

- Životné jubileum Jozefa Orlovského. E. Jóna 359
Súpis prác Jozefa Orlovského za roky 1934—1983.
L. Dvonč 362
Vzácne životné jubileum prof. Ludovíta Nováka.
J. Furdík 369
Životné jubileum Kláry Buzássyovej. J. Furdík 371
Dielo Vuka Karadžiča za jeho života a dnes. J.
Bosák 373
Najstaršie pramene k dejinám slovenčiny. M.
Majtán 375
Nová monografia o slovenských nárečiach v Ma-
ďarsku. K. Palkovič 376

ROZLIČNOSTI

- Fonický — fónický. L. Dvonč 379
O slovách *krajina* a *kraj*. V. Uhlár 380

STÚDIE

BLANÁR, V.: Členenie významovej stavby slova	72
BUFFA, F.: O nárečových slovotvorných variantoch a synonymách	26
BUZASSYOVÁ, K.: Jazyk v románe A. Bednára Ako sme sušili bielizeň	269
DOLEJŠ, P.: Melódia opytovacích viet a aktuálne členenie výpovede	18
DOLNÍK, J.: Antonymá z logického a lingvistického hľadiska	83
FURDIK, J.: Víťazný február a jeho odraz v dynamike spoločnosti, jazyka a jazykovedy	65
KESSELOVÁ, J.: Lexikálne neologizmy v literatúre science-fiction	93
KESSELOVÁ, J.: O zložených adjektívach s časťou -tvorný	151
KRAJČOVIC, R.: O kontinuite starej slovenskej a praslovanskej lexiky (I)	259
KRAJČOVIC, R.: O kontinuite starej slovenskej a praslovanskej lexiky (II)	321
KRÁL, A.: Kultúra jazyka, jazyková kultúra a kultúra reči	3
Na výročie vzniku ČSR a federatívneho usporiadania ČSSR	257
OROSZOVA, D.: Metafora a termín	12
OROSZOVA, D.: Metonymia a termín	211
PISÁRCIKOVÁ, M.: Miesto subštandardných slov v slovnej zásobe	140
RUŠČAK, F.: Kompozičné parametre epištolárnych textov	193
SMATANA, M.: Využívanie nárečí v slovenskej umeleckej literatúre	282
ŠIKRA, J.: Derivačné vzťahy spôsobových a zreteľových adverbii a adjektív	129
ŠIKRA, J.: Slovotvorná interpretácia adverbialných formantov	217
UHLÁR, V.: Miestne názvy zo základu krás- a otázka kultových pohrebných miest	328
VALEKOVA, L.: Jazykovo-štylistické prostriedky súkromnej korešpondencie Laca Novomeského	201

DISKUSIE

DVONČ, L.: Ešte o tvaroch <i>do neho/doňho/doň</i> a <i>na neho/naňho/naň</i>	221
DVONČ, L.: Spracovanie hlások a písmen v Slovníku slovenského jazyka	291
HORECKÝ, J.: Hranice a pôsobnosť spisovnej slovenčiny	158
KOCIŠ, F.: Synonymia a synonymá z lexikologického a lexikografického aspektu	37
MLACEK, J.: O termínoch frazeológia a idiomatika	349
Odpoveď F. Uličného	37
ONDREJOVIČ, S.: O niektorých problémoch slovenskej ortoepie	100
ONDREJOVIČ, S.: O multiverbizačných procesoch v spisovnej slovenčine	337
RATKOŠ, P.: Poznámky k národopisnému povedomiu Liptova koncom 13. storočia	35
SABOL, F.: Príspevok k spresneniu klasifikácie častíc	295

SPRÁVY A POSUDKY

2. československá onomastická konferencia. K. Hegerová	52
Dielo Vuka Karadžića za jeho života a dnes. J. Bosák	373
Druhý zväzok Základov javiskovej reči. S. Ondrejovič	310
FERENCÍKOVÁ, A.: Časové podradovacie súvetia v slovenských nárečiach. P. Žigo	57
Kniha o jazykovom dorozumievaní v modernej spoločnosti. J. Findra	59
Konferencia o dynamických tendenciách v jazykovej komunikácii. A. Oravcová	303
Konferencia o význame bernolákovského hnutia v našich dejinách. E. Krasnovská-M. Majtánová	180
Krátky slovník slovenského jazyka. V. Blanár	183
Ladislav Rybár sedemdesiatročný. K. Palkovič	300

Ladislav Rybár sedemdesiatročný. K. Palkovič	300
Najstaršie pramene k dejinám slovenčiny. M. Majtán	375
Nová monografia o slovenských nárečiach v Maďarsku. K. Palkovič	376
Nové učebnice slovenského jazyka pre stredné školy. J. Kopina	247
Nový prameň z Maďarska pre slovenských etnografov a dialektológov. K. Palkovič	250
Prameň ľudovej rybárskej terminológie. K. Palkovič	124
Reprezentačný dokument o J. Hollom F. Kočiš	119
Slovník osobných mien arpádovskej epochy. B. Ricziová	122
Správa o činnosti Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra SAV za rok 1987. K. Buzássyová	239
Správa o činnosti SJS pri SAV za funkčné obdobie 1985—1987. K. Hege- rová	176
Správa o valnom zhromaždení SJS pri SAV. K. Hegerová	178
Súpis prác doc. Jozefa Jacka za roky 1977—1986. L. Dvonč	111
Súpis prác doc. Jozefa Muránskeho za roky 1961—1987. L. Dvonč	165
Súpis prác doc. Petra Baláža za roky 1956—1987. L. Dvonč	172
Súpis prác Františka Kočiša za roky 1978—1987. L. Dvonč	231
Súpis prác Jozefa Orlovského za roky 1834—1983. L. Dvonč	362
XIV. medzinárodný lingvistický kongres. J. Kačala	49
IV. ročník súťaže mladých vedeckých pracovníkov. M. Smatana	245
TOMIN, J.: Čo neviete o medzinárodných slovách. S. Košecký	314
Trifolium sanitatis medicum, anebo O zdraví zprava lekárska. K. Habov- štiaková	312
Vedecká konferencia o diele Hugolína Gavloviča. R. Kuchar	55
Vzácné životné jubileum prof. Ľudovíta Nováka. J. Furdík	369
Zborník spolku vojvodinských slovakistov. M. Pisárčiková	306
Životné jubileum docenta Jozefa Jacka. F. Ruščák	109
Životné jubileum docenta Petra Baláža. J. Dolník	170
Životné jubileum docenta PhDr. Jozefa Muránskeho, CSc. J. Jacko	164
Životné jubileum Františka Kočiša. J. Kačala	229
Životné jubileum Jozefa Orlovského. E. Jóna	359
Životné jubileum Kláry Buzássyovej. J. Furdík	371
Životné jubileum slovakistu L. N. Smirnova. J. Bosák	301

ROZLIČNOSTI

Athos — Atos. L. Dvonč	191
Butik či butik. J. Sivák	253
Faktický. Š. Ondruš	319
Fonický — fónický. L. Dvonč	379
Goriliak — nom. pl. goriliaci? L. Dvonč	252
Gurmán, gurmánsky. J. Jacko	318
Kvalifikátor expresívnosti v Krátkom slovníku slovenského jazyka J. Dolník	190
Motobal a bajzból. J. Lacko	190
O slovách krajina a kraj. V. Uhlár	380
Páráčsky jazyk — paráčština, ulčský jazyk — ulčština. P. Odaloš	319
Pravopis a výslovnosť anglických zložených slov s druhou časťou -man J. Jacko	127
Sponzor. J. Jacko	64
Vilňus (Vilnius) — viľňuský (vilniuský). J. Jacko	63
Vklínené mestečko? Š. Ondruš	317

SLOVENSKÁ REČ

COLUMBIA UNIVERSITY
LIBRARY

MAR 1 1989

PERIODICALS

54|1989|1|

CENA KčS 8,-

časopis pre výskum slovenského jazyka

Z OBSAHU

R. Krajčovič, O kontinuite starej slovenskej a praslovenskej lexiky (III) ■ J. R. Nižnanský, Interferencia spisovných a nárečových termínov vo včelárstve ■ E. Tvrdoň, Prvý príspevok o slovenčine amerických Slovákov z r. 1900 u nás ■ Á. Král — J. Bartoš, Vý-
znamnosť francúzskych osobných mien v slovenčine

DISKUSIE

J. Dolník, Lexikálne vyjadrenie citového hodnotenia

SPRÁVY A POSUDKY

Profesor Eugen Jóna osemdesiatročný. M. Majtán ■ Súpis prác prof. Eugena Jónu za roky 1978—1987. L. Dvonč ■ Pri sedemdesiatročnom životnom jubileu Gejzu Horáka. J. Doruľa ■ Súpis prác Gejzu Horáka za roky 1978—1987. L. Dvonč ■ Ján Sabol päťdesiatročný. J. Furdík ■ 3. celoštátny seminár Onomastika a škola. E. Pícha ■ Jazykovedné štúdie. 21. R. Kučar ■ DUDOK, M.: Glutinácia textu v slovenčine a srbochorvátčine. O. Škvareninová

ROZLIČNOSTI

PERIODICALS ROOM
307 Butler Library
Columbia University
New York, N. Y. 10027

MAR 14 1989

VEDA, VYDAVATEĽSTVO SLOVENSKEJ AKADEMIE VIED
814 30 Bratislava, Klemensova 19

SLOVENSKÁ REČ

časopis
pre výskum
slovenského jazyka
orgán
Jazykovedného ústavu
Ludovíta Štúra
Slovenskej akadémie
vied

František Kočiš

VÝKONNÁ REDAKTORKA

Anna Oravcová

REDAKČNÁ RADA

Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Juraj Dolník, Ladislav Dvonč, Ján Findra, Juraj Furdík, Eugen Jóna, Ján Kačala, František Kočiš, Milan Majtán, Jozef Mistrík, Jozef Mlacek, Anna Oravcová

REDAKCIA

813 64 Bratislava, Nálepková 26

OBSAH

R. Krajčovič, O kontinuite starej slovenskej a praslovanskej lexiky (III)	3
J. R. Nižnanský, Interferencia spisovných a nárečových termínov vo včelárstve	9
E. Tvrdon, Prvý príspevok o slovenčine amerických Slovákov z r. 1900 u nás	19
A. Král — J. Bartoš, Výslovnosť francúzskych osobných mien v slovenčine	22

DISKUSIE

J. Dolník, Lexikálne vyjadrenie citového hodnotenia	30
---	----

SPRÁVY A POSUDKY

Profesor Eugen Jóna osemdesiatročný. M. Majtán	40
Súpis prác prof. Eugena Jónu za roky 1978—1987. L. Dvonč	41
Pri sedemdesiatročnom životnom jubileu Gejzu Horáka. J. Doruľa	43
Súpis prác Gejzu Horáka za roky 1978—1987. L. Dvonč	45
Ján Sabol päťdesiatročný. J. Furdík	51
3. celoštátny seminár Onomastika a škola. E. Pícha	54
Jazykovedné štúdie. 21. R. Kuchar	56
DUDOK, M.: Glutinácia textu v slovenčine a srbochorvátčine. O. Škvareninová	60

ROZLIČNOSTI

O pravopise slov <i>display/displej</i> a <i>spray/sprej</i> . P. Odaloš	62
Kiliána a Svätozár. P. Odaloš	63

SLOVENSKÁ REČ

časopis

pre výskum

slovenského jazyka

orgán

Jazykovedného ústavu

Ludovíta Štúra

Slovenskej akadémie

vied

HLAVNÝ REDAKTOR

František Kočiš

VÝKONNÁ REDAKTORKA

Anna Oravcová

REDAKČNÁ RADA

Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Juraj Dolník, Ladislav Dvonč, Ján Findra, Juraj Furdík, Eugen Jóna, Ján Kačala, František Kočiš, Milan Majtán, Jozef Mistrík, Jozef Mlacek, Anna Oravcová

REDAKCIA

813 64 Bratislava, Nálepková 26

OBSAH

J. Findra, Publicistický štýl v Pravde chudoby	65
E. Bajzíkova, Báseň do albumu od P. Országha Hviezdoslava	74
M. Šimková, O nominalizácii vedľajších časových viet	79
T. Laliková, O staršej slovenskej príbuzenskej terminológii	88

DISKUSIE

J. Sabol, Centrum a periféria slovenského spohláskového podsystemu	97
J. Vaňko, Sémantické vzťahy viet v podradovacom súvetí s vedľajšou vetou reálnej podmienky	104
E. Pícha, O používaní a význame slov kraj a krajina	109

SPRÁVY A POSUDKY

Ludovít Šenšel — autor prvej slovenskej štylistiky. K. Palkovič	114
DVONČ, L.: Slovenskí jazykovedci. V. Uhlár. Netradičný príspevok do dejín slovenskej jazykovedy. L. Dvonč	115
ALEKSANDROVA, D.: Problémy na retorikata. M. Fazekašová	120

ROZLIČNOSTI

Sloveso <i>rezignovať</i> a jeho väzba. F. Kočiš	123
Skloňovať či neskloňovať skratku UNESCO. J. Sivák	126

SLOVENSKÁ REČ

časopis

pre výskum

slovenského jazyka

orgán

Jazykovedného ústavu

Ludovíta Štúra

Slovenskej akadémie

vied

HLAVNÝ REDAKTOR

František Kočiš

VÝKONNÁ REDAKTORKA

Anna Oravcová

REDAKČNÁ RADA

Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Juraj Dolník, Ladislav Dvonč, Ján Findra, Juraj Furdík, Eugen Jóna, Ján Kačala, František Kočiš, Milan Majtán, Jozef Mistrík, Jozef Mlacek, Anna Oravcová

Redakcia

813 64 Bratislava, Nálepková 26

OBSAH

Á. Kráľ, Kultúra reči v rozhlase a televízii	129
J. Šikr'a, Syntakticko-sémantické typy prísloviek	137
K. Habovštiaková, Odras štýlovej diferenciovanosti nárečí v literárnom texte	147

DISKUSIE

F. Kočiš, Členenie slovnej zásoby a kritériá jej členenia	158
---	-----

SPRÁVY A POSUDKY

Zivotné jubileum Kataríny Habovštiakovej. V. Blanár	172
Súpis prác doc. dr. Kataríny Habovštiakovej za roky 1979—1988. L. Dvonč	174
Profesor Branislav Varsik osemdesiatpäťročný. M. Majtán	180
Súčasná slavistika a výskum slovenčiny. J. Bosák	181
Slovenský historik o jazykových otázkach. L. Dvonč	187

ROZLIČNOSTI

O výslovnosti a pravopise slov <i>anjel</i> a <i>evanjelik</i> . S. Ondrejovič	191
--	-----

SLOVENSKÁ REČ

časopis
pre výskum
slovenského jazyka
orgán
Jazykovedného ústavu
Ľudovíta Štúra
Sovenskej akadémie
vied

HLAVNÝ REDAKTOR

František Kočiš

VÝKONNÁ REDAKTORKA

Anna Oravcová

REDAKČNÁ RADA

Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Juraj Dolník, Ladislav Dvonč, Ján Findra, Juraj Furdík, Eugen Jóna, Ján Kačala, František Kočiš, Milan Majtán, Jozef Mistrík, Jozef Mlacek, Anna Oravcová

REDAKCIA

813 64 Bratislava, Nálepková 26

OBSAH

J. Furdík — J. Nižníková, Z lexiky a syntaxe povstaleckej tlače	193
M. Majtánová, Porovnávanie ako prístup k rekonštrukcii genetických zväzkov	206
F. Gregor, Novšie údaje k dejinám slovenských názvov mesiacov	215

DISKUSIE

E. Pícha, Sémantická motivácia úpravnickej terminológie	224
J. Jacko, Lokál sg. prevzatých podstatných mien mužského rodu na -ál	230

SPRÁVY A POSUDKY

Š. Peciar 15. 10. 1912—24. 1. 1939, J. Kačala	235
Súpis prác Štefana Peciaru za roky 1982—1989. L. Dvonč	237
Za Jánom Ferentíkom, K. Buzássyová	241
Jubilujúci Ján Bosák, I. Ripka	242
Samo Mazúr osemdesiatročný, J. Sabol	245
Súpis prác Sama Mazúra za roky 1975—1983. L. Dvonč	245
Správa o činnosti Jazykovedného ústavu Ľ. Štúra SAV za rok 1988, K. Buzássyová	246
KOČIS, F.: Podradovacie syntagmy v slovenčine. J. Nižníková	251

ROZLIČNOSTI

Pravopis a výslovnosť slov <i>džesrej</i> a <i>mejkap</i> . J. Jacko	255
--	-----

SLOVENSKÁ REČ

časopis
pre výskum
slovenského jazyka
orgán
Jazykovedného ústavu
Ludovíta Štúra
Slovenskej akadémie
vied

HLAVNÝ REDAKTOR
František Kočiš

VÝKONNÁ REDAKTORKA
Anna Oravcová

REDAKČNÁ RADA

Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Juraj Dolník, Ladislav Dvonč, Ján Findra, Juraj Furdík, Eugen Jóna, Ján Kačala, František Kočiš, Milan Majtán, Jozef Mistrík, Jozef Mlacek, Anna Oravcová

REDAKCIA

813 64 Bratislava, Nálepková 26

OBSAH

- V. Uhlár, Toponymá utvorené od etnických mien a názvy *Slovany*, *Slovinky* a *Sklabiňa* 257
J. Skultéty, Názvy cicavcov v slovenských ustálených prirovnaniach 267
E. Tomajková — B. Virthová, O spoluhláske *h* vo východoslovenských nárečiach 275

DISKUSIE

- J. Babčan, O pravopise slov *vesmír* a *snečná sústava* 286
L. Dvonč, O písaní pomenovaní *snečná sústava* a *vesmír* 287

SPRÁVY A POSUDKY

- Za profesora Jozefa Ružičkom. J. Mistrík. Súpis prác prof. Jozefa Ružičku za roky 1985—1989. L. Dvonč 293
PhDr. Konštantín Palkovič, CSc., sedemdesiatročný. L. Rybár 295
Súpis prác Konštantína Palkoviča za roky 1946—1988. L. Dvonč 297
Spomienka na Michala Gálika. K. Palkovič. 3. slovenská dialektologická konferencia. D. Bačíková 311
MISTRÍK, J.: Variácie reči. J. Findra 313

ROZLIČNOSTI

- Parfum — parfém a parfuméria. S. Ondrejovič 318

SLOVENSKÁ REČ

časopis
pre výskum
slovenského jazyka
orgán
Jazykovedného
ústavu
Ľudovíta Štúra
Slovenskej akadémie
vied

HLAVNÝ REDAKTOR

František Kočiš

VÝKONNÁ REDAKTORKA

Anna Oravcová

REDAKČNÁ RADA

Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Juraj Dolník, Ladislav Dvonč, Ján Findra, Juraj Furdík, Eugen Jóna, Ján Kačala, František Kočiš, Milan Majtán, Jozef Mistrík, Jozef Mlacek, Anna Oravcová

REDAKCIA

813 64 Bratislava, Nálepková 26

OBSAH

E. Tibenská, Séma mimovoľnosti vo významoch slovesných lexém označujúcich psychofyzické deje a stavy	321
J. Pavlovič, Termíny z oblasti negácie v jazyku	334
R. Kuchar, Čiastkový lexikálno-sémantický systém žaloba — žalovať vo vývine slovenčiny	342
K. Palkovič, Štefan Mišík o pôvode názvu Váh	352

DISKUSIE

J. Doruľa, Slovenské slovo <i>príš</i> a „maďarizmy“ v slovenčine	354
J. Horecký, Sémantická štruktúra slovesa <i>re-zignovať</i>	360

SPRÁVY A POSUDKY

Pamiatke doc. PhDr. Jozefa Muránskeho, CSc. F. Ruščák	363
V. ročník súťaže mladých pracovníkov vedeckých pracovísk SAV. M. Smatana	364
Jazyková poradňa odpovedá. J. Jacko	366
KAMIŠ, K.: Lokál a jeho problematika v súčasnej spisovnej češtině a slovenštině J. Furdík	369
HUBÁČEK, J.: Malý slovník českých slangů. J. Bosák	372
ŠTĚPÁN, J.: Čas ve větě a textu. F. Kočiš	375

ROZLIČNOSTI

Štátne závodisko, či štátne dostihovisko? L. Dvonč	381
--	-----

STÚDIE

BAJZIKOVÁ, E.: Báseň do albumu od P. Országha Hviezdoslava	74
FINDRA, J.: Publicistický štýl v Pravde chudoby	65
FURDÍK, J. — NIŽNÍKOVÁ, J.: Z lexiky a syntaxe povstaleckej tlače	193
GREGOR, F.: Novšie údaje k dejinám slovenských názvov mesiacov	215
HABOVŠIAKOVÁ, K.: Odraz štylovej diferencovanosti nárečí v literárnom texte	147
KRAJČOVIČ, R.: O kontinuite starej slovenskej a praslovanskej lexiky (III)	3
KRAĽ, A.: Kultúra reči v rozhlase a televízii	129
KRAĽ, A. — BARTOŠ, J.: Výslovnosť francúzskych osobných mien v slovenčine	22
KUCHAR, R.: Čiastkový lexikálno-sémantický systém <i>žaloba</i> — <i>žalovať</i> vo vývine slovenčiny	342
LALIKOVÁ, T.: O staršej slovenskej príbuzenskej terminológii	88
MAJTANOVÁ, M.: Porovnávanie ako prístup k rekonštrukcii genetických väzkov	206
NIŽNANSKÝ, J. R.: Interferencia spisovných a nárečových termínov vo včelárstve	9
PALKOVIČ, K.: Štefan Mišík o pôvode názvu <i>Váh</i>	352
PAVLOVIČ, J.: Termíny z oblasti negácie v jazyku	334
ŠIKRA, J.: Syntakticko-sémantické typy prísloviek	137
ŠIMKOVÁ, M.: O nominalizácii vedľajších časových viet	79
ŠKULTETY, J.: Názvy cicavcov v slovenských ustálených prirovnaniach	267
TIBENSKÁ, E.: Séma mimovoľnosti vo významoch slovesných lexém označujúcich psychofyzické deje a stavy	321
TOMAJKOVÁ, E. — VIRTHOVÁ, B.: O spoluhláske <i>h</i> vo východoslovenských nárečiach	275
TVRDOŇ, E.: Prvý príspevok o slovenčine amerických Slovákov z r. 1900 u nás	19
UHLÁR, V.: Toponymá utvorené od etnických mien a názvy <i>Slovany</i> , <i>Slovinky</i> a <i>Sklabiňa</i>	257

DISKUSIE

BABČAN, J.: O pravopise slov <i>vesmír</i> a <i>snečná sústava</i>	286
DOLNÍK, J.: Lexikálne vyjadrenie citového hodnotenia	30
DORULA, J.: Slovenské slovo <i>priš</i> a „maďarizmy“ v slovenčine	354
DVONČ, L.: O písaní pomenovaní <i>snečná sústava</i> a <i>vesmír</i>	287
HORECKÝ, J.: Sémantická štruktúra slovesa <i>rezignovať</i>	360
JACKO, J.: Lokál sg. prevzatých podstatných mien mužského rodu na <i>-ál</i>	230
KOČIŠ, F.: Členenie slovnej zásoby a kritériá jej členenia	158
PÍCHA, E.: O používaní a význame slov <i>kraj</i> a <i>krajina</i>	109
PÍCHA, E.: Sémantická motivácia úpravníckej terminológie	224
SABOL, J.: Centrum a periféria slovenského spoluhláskového podsystému	97
VANKO, J.: Sémantické vzťahy viet v podradovacom súvetí s vedľajšou vetou reálnej podmienky	104

SPRAVY A POSUDKY

ALEKSANDROVA, D.: Problemi na retorikata. M. Fazekašová	120
DUDOK, M.: Glutinácia textu v slovenčine a srbochorvátčine. O. Škvarčinová	60
DVONČ, L.: Slovenskí jazykovedci. V. Uhlár	115
HUBÁČEK, J.: Malý slovník českých slangů. J. Bosák	372
Ján Sabol päťdesiatročný. J. Furdík	51
Jazyková poradňa odpovedá. J. Jacko	366
Jubilujúci Ján Bosák. I. Ripka	242
KAMIŠ, K.: Lokál a jeho problematika v súčasnej spisovnej češtině a slovenštině. J. Furdík	369
KOČIŠ, F.: Podradovacie syntagmy v slovenčine. J. Nižníková	251
Ludovít Šenšel — autor prvej slovenskej štylistiky. K. Palkovič	114
MISTRÍK, J.: Variácie reči. J. Findra	313

Netradičný príspevok do dejín slovenskej jazykovedy. L. Dvonč	116
Pamiatke doc. PhDr. Jozefa Muránskeho, CSc. F. Ruščák	363
PhDr. Konštantín Palkovič, CSc., sedemdesiatročný. L. Rybár	295
V. ročník súťaže mladých pracovníkov vedeckých pracovísk SAV. M. Smatana	364
Pri sedemdesiatročnom životnom jubileu Gejzu Horáka. J. Doruľa	43
Profesor Branislav Varsík osemdesiatpäťročný. M. Majtán	180
Profesor Eugen Jóna osemdesiatročný. M. Majtán	40
Samo Mazúr osemdesiatročný. J. Sabol	245
Slovenský historik o jazykových otázkach. L. Dvonč	187
Spomienka na Michala Gálika. K. Palkovič	310
Správa o činnosti Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra SAV za rok 1988. K. Buzássyová	246
Súčasná slavistika a výskum slovenčiny. J. Bosák	181
Súpis prác doc. dr. Kataríny Habovštiakovej za roky 1979—1988. L. Dvonč	174
Súpis prác Gejzu Horáka za roky 1978—1987. D. Dvonč	45
Súpis prác Konštantína Palkoviča za roky 1946—1988. L. Dvonč	297
Súpis prác prof. Eugena Jónu za roky 1978—1987. L. Dvonč	41
Súpis prác prof. Jozefa Ružičku za roky 1985—1989. L. Dvonč	293
Súpis prác Sama Mazúra za roky 1975—1983. L. Dvonč	245
Súpis prác Štefana Peciara za roky 1982—1989. L. Dvonč	237
Štefan Peciar 15. 10. 1912 — 24. 1. 1989. J. Kačala	235
ŠTĚPÁN, J.: Čas ve větě a textu. F. Kočiš	375
3. celoštátny seminár Onomastika a škola. R. Kuchar	54
3. slovenská dialektologická konferencia. D. Bačíková	311
Za Jánom Ferenčíkom. K. Buzássyová	241
Za profesorom Jozefom Ružičkom. J. Mistrik	292
Životné jubileum Katríny Habovštiakovej. V. Blanár	172
ROZLIČNOSTI	
Kiliána a Svätózár. P. Odaloš	63
O pravopise slov <i>display/displej</i> a <i>spray/sprej</i> . P. Odaloš	62
O výslovnosti a pravopise slov <i>anjel</i> a <i>evanjelik</i> . S. Ondrejovič	191
<i>Parfum</i> — <i>parfém</i> a <i>parfumeria</i> . S. Ondrejovič	318
Pravopis a výslovnosť slov <i>džerzej</i> a <i>mejkap</i> . J. Jacko	255
Sklonovať či nesklonovať skratku UNESCO? J. Sivák	126
Sloveso <i>rezignovať</i> a jeho väzba. F. Kočiš	123
Štátne závodisko, či štátne dostihovisko. L. Dvonč	381

COLUMBIA UNIVERSITY
LIBRARIES
FEB 2 1990

SLOVENSKÁ REČ

55|1990|1|

CENA KčS 8,—

časopis pre výskum slovenského jazyka

Z OBSAHU

D. Slančová, Anketový prieskum postojov k jazyku ■
K. Kučera, Postavenie slovenského jazyka v Spojených štátoch

DISKUSIE

Š. Ondruš, Rača, Vrača > Brača, Vřakuňa a vrkoč ■
V. Uhlár, K diskusii o nových významoch lexémy krajina ■ J. Štefánik, Ešte raz o nohejbale

SPRÁVY A POSUDKY

Zivotné jubileum prof. Jána Horeckého. S. Ondrejovič ■ Jubileum Adriany Ferenčíkovej. I. Ripka ■ Súpis prác Adriany Ferenčíkovej za roky 1965—1988. L. Dvonč ■ Spomienka na Jozefa Koreňa. K. Palkovič ■ Sympózium o metódach výskumu a opisu lexiky slovanských jazykov. M. Šimková ■ Vedecká konferencia o tektonike textu. V. Patráš — P. Odaľoš ■ BUFFA, F.: Odvođené abstraktá v slovenských nárečiach. D. Bačíková

ROZLIČNOSTI

VEDA, VYDAVATEĽSTVO SLOVENSKEJ AKADEMIE VIED
814 30 Bratislava, Klemensova 19

PERIODICALS ROOM
307 Butler Library
Columbia University
New York, N. Y. 10027

SLOVENSKÁ REČ

časopis
pre výskum
slovenského jazyka
orgán
ústavu
Jazykovedného
Ludovíta Štúra
Slovenskej akadémie
vied

HLAVNÝ REDAKTOR

František Kočiš

VÝKONNÁ REDAKTORKA

Anna Oravcová

REDAKČNÁ RADA

Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Juraj Dolník, Ladislav Dvonč, Ján Findra, Juraj Furdík, Eugen Jóna, Ján Kačala, František Kočiš, Milan Majtán, Jozef Mistrík, Jozef Mlacek, Anna Oravcová

REDAKCIA

813 64 Bratislava, Nálepková 26

OBSAH

D. Slančová, Anketový prieskum postojov k jazyku	3
K. Kučera, Postavenie slovenského jazyka v Spojených štátoch	20

DISKUSIE

Š. Ondruš, Rača, Vrača > Brača, Vrakuňa a vrkoč	26
V. Uhlár, K diskusi o nových významoch lexémy krajina	34
J. Štefánik, Ešte raz o nohejbale	39

SPRÁVY A POSUDKY

Zivotné jubileum prof. Jána Horeckého. S. Ondrejovič	42
Jubileum Adriany Ferenčíkovej. I. Ripka	45
Súpis prác Adriany Ferenčíkovej za roky 1965—1988. L. Dvonč	48
Spomienka na Jozefa Koreňa. K. Palkovič	52
Sympózium o metódach výskumu a opisu lexiky slovanských jazykov. M. Šimková	53
Vedecká konferencia o tektonike textu. V. Patráš — P. Odaloš	57
BUFFA, F.: Odvođené abstraktá v slovenských nárečiach. D. Bačíková	60

ROZLIČNOSTI

Science-fiction, sci-fi, scifi. P. Odaloš	63
---	----

SLOVENSKÁ REČ

55|1990|2|

CENA KČS 8,-

časopis pre výskum slovenského jazyka

Obsahu

Dudok, Názory Michala Godru na jazykovú kultúru ■ J. Dolník, Tri prístupy vo výklade lexikálneho významu ■ B. Ricziová, Otázky lexikálnej synonymy a metódy jej skúmania ■ A. Oravcová, O vzťahu spisovnému jazyku

Skusie

Kočíš, O viacnásobnom prísudku zo syntaktického a sémantického hľadiska

Právy a posudky

Článok štúdií o jazyku a texte. D. Slančová ■ RO-
SARIK, P.: Terminológia remeselníckej výroby v Nad-
■ E. Tvrdoň ■ Zborník Pedagogickej fakulty v Pre-
Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach. Slavisti-
Hrubaničová

Ozljčnosti

RECEIVED
SERIALS DIVISON

MAY 8 1990

PRINCETON UNIVERSITY
LIBRARY

DA, VYDAVATEĽSTVO SLOVENSKEJ AKADEMIE VIED
30 Bratislava, Klemensova 19

SLOVENSKÁ REČ

časopis
pre výskum
slovenského jazyka
orgán
Jazykovedného
ústavu
Ludovíta Štúra
Slovenskej akadémie
vied

HLAVNÝ REDAKTOR
František Kočiš

VÝKONNÁ REDAKTORKA
Anna Oravcová

REDAKČNÁ RADA
Ján Bosák, Ferdinand Buffa,
Dolník, Ladislav Dvonč, Ján Fier
Juraj Furdík, Eugen Jóna, Ján K
la, František Kočiš, Milan Majtán
zef Mistřík, Jozef Mlacek,
Oravcová

REDAKCIA
813 64 Bratislava, Nálepková 26

OBSAH

- M. Dudok, Názory Michala Godru na ja
zykovú kultúru
J. Dolník, Tri prístupy vo výklade lexikál
neho významu
B. Ricziová, Otázky lexikálnej synonymie
a metódy jej skúmania
A. Oravcová, O vzťahu k spisovnému ja
zyku

DISKUSIE

- F. Kočiš, O viacnásobnom prísudku zo syn
taktického a sémantického hľadiska

SPRÁVY A POSUDKY

- Zborník štúdií o jazyku a texte. D. Slančová
ROHÁRIK, P.: Terminológia remeselníckej vý
roby v Nadlaku. E. Tvrdoň
Zborník Pedagogickej fakulty v Prešove Uni
verzity P. J. Šafárika v Košiciach. Slavistika
I. Hrubaničová

SLOVENSKÁ REČ

časopis
pre výskum
slovenského jazyka
orgán
Jazykovedného
ústavu
Ludovíta Štúra
Slovenskej akadémie
vied

HLAVNÝ REDAKTOR

František Kočiš

VÝKONNÁ REDAKTORKA

Anna Oravcová

REDAKČNÁ RADA

Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Juraj Do-
ník, Ladislav Dvonč, Ján Findra, Jura
Furdík, Eugen Jóna, Ján Kačala, Fran-
tišek Kočiš, Milan Majtán, Jozef Mis-
rík, Jozef Mlacek, Anna Oravcová

REDAKCIA

813 64 Bratislava, Nálepкова 26

OBSAH

J. Doruľa, O jazyku slovenských ľudových rozprávok	129
P. Ďurčo, O vymedzení frazeologickej paronymie	144
A. Habovštiak, Názvy borovica a sosna zo slovakistického a slavistického aspektu	150
J. R. Nižnanský, Nárečová terminológia, jej výskum a spracovanie v rámci celonárečového výskumu	153

DISKUSIE

J. Kačala, Aktívnosť a neaktívnosť vo vete	165
L. Dvonč, Znovu o dvojhláske <i>io</i> v spisovnej slovenčine	173
Š. Ondruš, O etymológii názvov dedín <i>Sklabiná</i> a <i>Sklabiňa</i>	180

SPRÁVY A POSUDKY

X. slovenská onomastická konferencia. E. Krasnovská	183
KRÁĽ, Á. — SABOL, J.: Fonetika a fonológia. P. Žigo	185
FINDRA, J.: Stavba a prednes rečníckeho prejavu. J. Bosák	188

ROZLIČNOSTI

Vlastné mená etáp pretekov. L. Dvonč	191
--	-----

SLOVENSKÁ REČ

časopis
pre výskum
slovenského jazyka
orgán
Jazykovedného
ústavu
Ludovíta Štúra
Slovenskej akadémie
vied

HLAVNÝ REDAKTOR
František Kočiš

VÝKONNÁ REDAKTORKA
Anna Oravcová

REDAKČNÁ RADA

Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Juraj Dolník, Ladislav Dvonč, Ján Findra, Juraj Furdík, Eugen Jóna, Ján Kačala, František Kočiš, Milan Majtán, Jozef Mitrik, Jozef Mlacek, Anna Oravcová

REDAKCIA

813 64 Bratislava, Nálepková 26

OBSAH

J. Sikra, Polysémia prísloviok	199
J. Mlacek, Prevzaté slová v reči vojvodinských Slovákov	203
M. Smatana, Špecifika jazykovej situácie v nárečovej oblasti Rajca	211

DISKUSIE

L. Dvonč, Prídavné mená typu <i>bojachtivý</i>	223
M. Pisárčiková, Slovo <i>parfum</i> v slovenčine	228
P. Odaloš, Argot v súčasnej jazykovej situácii na Slovensku	233

SPRÁVY A POSUDKY

Za profesorom Romanom Mrázkom (1921—1989). S. Ondruš	239
Bohuslav Šulek. K. Palkovič	240
Zborník Studia Academica Slovaca. 18. O. Skvareninová	241
JANČÁKOVÁ, J.: Nárečí a bežná mluva na Příbramsku. M. Smatana	244
BRABCOVÁ, R.: Mluvený jazyk v teorii a praxi. J. Bosák	248
Textika a štylistika. O. Skvareninová	250
MIHALOVIČ, A.: Zemepisné mená Čívu. P. Zigo	252

ROZLIČNOSTI

Neformál — neformáli. A. Škapincová	254
Lahti — lahtijský, lahtiansky? J. Jacko	256

SLOVENSKÁ REČ

časopis
pre výskum
slovenského jazyka
orgán
Jazykovedného
ústavu
Ludovíta Štúra
Slovenskej akadémie
vied

HLAVNÝ REDAKTOR

František Kočiš

VÝKONNÁ REDAKTORKA

Anna Oravcová

REDAKČNÁ RADA

Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Juraj Do-
ník, Ladislav Dvonč, Ján Findra, Juraj
Furdík, Eugen Jóna, Ján Kačala, Fran-
tišek Kočiš, Milan Majtán, Jozef Míst-
rík, Jozef Mlacek, Anna Oravcová

REDAKCIA

813 64 Bratislava, Nálepková 26

OBSAH

M. Majtán, Juraj Fándly a bernolákovská kodifikácia	257
P. Žigo, Dialóg v diele Juraja Fándlyho	262
E. Krošláková, Z frazeológie v diele Ju- raja Fándlyho	268
K. Lifanov, K hodnoteniu jazyka básnickej skladby Š. F. Seleckého Obráz pani krásnej perem malovaný	274
J. R. Nižňanský, Nárečová terminológia ve- getačnej členitosti viniča	283

DISKUSIE

J. Holý, Oneskorené argumenty	294
J. Doruľa, Poznámky k niektorým výkladom z oblasti vývinu slovenskej lexiky	299
S. Ondrejovič, Výraz <i>parfum/parfém</i> a so- ciolingvistický výskum	304

SPRÁVY A POSUDKY

Správa o činnosti Jazykovedného ústavu Ludovíta Štúra SAV za rok 1989. K. Bu- zássyová — A. Ferencíková	309
XIII. zasadnutie Medzinárodnej komisie pre slo- vanské spisovné jazyky vo Varne. J. Bosák.	314
VARSIK, B.: Slovanské (slovenské) názvy riek na Slovensku a ich prevzatie Maďarmi v 10.— 12. storočí. P. Žigo	317

ROZLIČNOSTI

Slová typu <i>ista</i> a <i>ovci</i> . P. Odaloš	320
--	-----

SLOVENSKÁ REČ

časopis
pre výskum
slovenského jazyka
orgán
Jazykovedného ústavu
Ludovíta Štúra
Slovenskej akadémie
vied

HLAVNÝ REDAKTOR

František Kočiš

VÝKONNÁ REDAKTORKA

Anna Oravcová

REDAKČNÁ RADA

Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Juraj Dolník, Ladislav Dvonč, Ján Findra, Juraj Furdík, Eugen Jóna, Ján Kačala, František Kočiš, Milan Majtán, Jozef Mistrík, Jozef Mlacek, Anna Oravcová

REDAKCIA

813 64 Bratislava, Nálepková 26

OBSAH

E. Jóna, Anton Bernolák a jeho Grammatica Slavica (1790)	321
J. Klincková, Profesionalizmy ako špecifická vrstva lexikálnych prostriedkov	327
J. Holčík, Z problematiky porovnávacieho štúdia slovenskej a maďarskej výslovnosti	334
DISKUSIE	
J. Horecký, Intencia slovesného deja ako gramatická kategória	343
L. Dvonč, Jednorazový, viacrazový či jednorázový, viacrázový?	351
SPRÁVY A POSUDKY	
Jubileum Vincenta Blanára. J. Dolník	358
Správa komisie JÚLS SAV pre nápravu krivd. NEČAS, J. — KOPECKÝ, M.: Slovensko-český a česko-slovenský slovník rozdielných výrazů. I. Ripka	365
GAVLOVIČ, H.: Valaská škola mravův stodola. B. Ricziová	368
Hugolín Gavlovič v dejinách slovenskej kultúry. T. Laliková	371
ROZLIČNOSTI	
Vada, chyba či záhada? F. Kočiš	375
Miestny názov Uherce a odvodené podoby Uherčan, Uherčianka, uherčiansky. V. Uhlár	377
Kouč/kauč, kovboj a raudy. J. Jacko	379
Názvy klubov v súčasnej jazykovej praxi. O. Orgoňová	390

ŠTÚDIE

DOLNÍK, J.: Tri prístupy vo výklade lexikálneho významu	74
DORULA, J.: O jazyku slovenských ľudových rozprávok	129
DUDOK, M.: Názory Michala Godru na jazykovú kultúru	65
DURČO, P.: O vymedzení frazeologickej paronymie	146
HABOVŠTIAK, A.: Názvy borovica a sosna zo slovakistického i slavistického aspektu	150
HOLČÍK, J.: Z problematiky porovnávacieho štúdia slovenskej a maďarskej výslovnosti	334
JÓNA, E.: Anton Bernolák a jeho Grammatica Slavica (1790)	321
KLINCKOVÁ, J.: Profesionalizmy ako špecifická vrstva lexikálnych prostriedkov	327
KROŠLÁKOVÁ, E.: Z frazeológie v diele Juraja Fándlyho	268
KUČERA, K.: Postavenie slovenského jazyka v Spojených štátoch	20
LIFANOV, K.: K hodnoteniu jazyka básnickej skladby Š. F. Seleckého <i>Obraz pani krásnej perem malovaný</i>	274
MAJTÁN, M.: Juraj Fándly a bernolákovská kodifikácia	257
MLACEK, J.: Prevzaté slová v reči vojvodinských Slovákov	203
NIZNANSKÝ, J. R.: Nárečová terminológia, jej výskum a spracovanie v rámci celonárodného výskumu	155
NIZNANSKÝ, J. R.: Nárečová terminológia vegetačnej členitosti viniča	285
ORAVCOVÁ, A.: O vzťahu k spisovnému jazyku	95
RICZIOVÁ, B.: Otázky lexikálnej synonymie a metódy jej skúmania	86
SLANČOVÁ, D.: Anketový prieskum postojov k jazyku	3
SMATANA, M.: Špecifická jazykovej situácie v nárečovej oblasti Rajca	213
ŠIKRA, J.: Polysémia prísloviek	193
ZIGO, P.: Dialóg v diele Juraja Fándlyho	262

DISKUSIE

DORULA, J.: Poznámky k niektorým výkladom z oblasti vývinu slovenskej lexiky	299
DVONČ, L.: Znovu o dvojhláske <i>io</i> v spisovnej slovenčine	173
DVONČ, L.: Prídavné mená typu <i>bojachtivý</i>	222
DVONČ, L.: <i>Jednorázový, viacrázový</i> či <i>jednorázový, viacrázový?</i>	352
HOLÝ, J.: Oneskorené argumenty	296
HORECKÝ, J.: Intencia slovesného deja ako gramatická kategória	343
KAČALA, J.: Aktivnosť a neaktivnosť vo vete	165
KOČIS, F.: O viacnásobnom prísudku zo syntagmatického a sémantického hľadiska	108
ODALOŠ, P.: Argot v súčasnej jazykovej situácii na Slovensku	233
ONDREJOVIČ, S.: Výraz <i>parfum/parfém</i> a sociolingvistický výskum	304
ONDRUŠ, S.: <i>Rača, Vrača > Brača, Vrakuňa a vrkoč</i>	26
ONDRUŠ, S.: O etymológii názvov dedín <i>Sklabiná</i> a <i>Sklabiňa</i>	180
PISÁRČIKOVÁ, M.: Slovo <i>parfum</i> v slovenčine	228
ŠTEFÁNIK, J.: Ešte raz o nohejbale	39
UHLÁR, V.: K diskusii o nových významoch lexémy <i>krajina</i>	34

SPRÁVY A POSUDKY

Bohuslav Šulek. K. Palkovič	240
BRABCOVÁ, R.: Mluvený jazyk v teorii a praxi. J. Bosák	248
BUFFA, F.: Odvođené abstraktá v slovenských nárečiach. D. Bačíková	60
X. slovenská onomastická konferencia. E. Krasnovská	182
GAVLOVIČ, H.: Valaská škola mravův stodola. B. Ricziová	368
Hugolín Gavlovič v dejinách slovenskej kultúry. T. Laliková	371

FINDRA, J.: Stavba a prednes rečníckeho prejavu. J. Bosák	188
JANČÁKOVÁ, J.: Nářečí a běžná mluva na Příbramsku. M. Smatana	244
Jubileum Adriany Ferenčíkovej. I. Ripka	45
Jubileum Vincenta Blanára. J. Dolník	358
KRÁL, A. — SABOL, J.: Fonetika a fonológia. P. Žigo	185
MIHALOVIČ, A.: Zemepisné mená Čívu. P. Žigo	252
NEČAS, J. — KOPECKÝ, M.: Slovensko-český a česko-slovenský slovník roz- dílých výrazů. I. Ripka	365
ROHÁRIK, P.: Terminológia remeselníckej výroby v Nadlaku. E. Tvrdoň	122
Spomienka na Jozefa Koreňa. K. Palkovič	52
Správa komisie JÚĽS SAV pre nápravu chýb	360
Správa o činnosti Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra SAV za rok 1989. K. Buzássyová — A. Ferenčíková	309
Súpis prác Adriany Ferenčíkovej za roky 1965—1988. L. Dvonč	48
Symposium o metódach výskumu a opisu lexiky slovanských jazykov M. Šim- ková	53
Textika a štylistika. O. Škvareninová	250
XIII. zasadnutie Medzinárodnej komisie pre slovanské spisovné jazyky vo Varne. J. Bosák	314
VARSIK, B.: Slovenské (slovenské) názvy riek na Slovensku a ich prevzatie Maďarmi v 10.—12. storočí. P. Žigo	317
Vedecká konferencia o tektonike textu. V. Patráš — P. Odaloš	57
Za profesorom Romanom Mrázkom (1921—1989). K. Palkovič	239
Zborník Pedagogickej fakulty v Prešove Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach. I. Hrubaničová	125
Zborník Studia Academica Slovaca. 18. O. Škvareninová	241
Zborník štúdií o jazyku a texte. D. Slančová	118
Životné jubileum profesora Jána Horeckého. S. Ondrejovič	42

ROZLIČNOSTI

Kouč/kauč, kovboj a raudy. J. Jacko	379
Lahti — lahtijský, lahtiansky? J. Jacko	255
Miestny názov Uherce a odvodené podoby Uherčan, Uherčianka, uherčiansky. V. Uhlár	377
Názvy klubov v súčasnej jazykovej praxi. O. Orgoňová	380
Neformál — neformáli. A. Skapincová	254
Science-fiction — sci-fi — sci-fi. P. Odaloš	63
Slová typu ista a ovcí. P. Odaloš	320
Vada, chyba či závada? F. Kočiš	357
Vlastné mená etáp pretekov. L. Dvonč	191

SLOVENSKÁ REČ, 55, 1990 ■ Hlavný redaktor: František Kočiš ■ Výkonná redaktorka: Anna Oravcová ■ Redakčná rada: Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Juraj Dolník, Ladislav Dvonč, Ján Findra, Juraj Furdík, Eugen Jóna, Ján Kačala, František Kočiš, Milan Majtán, Jozef Mistrik, Jozef Mlaček, Anna Oravcová ■ Redakcia: 813 64 Bratislava, Nálepky 26

SLOVENSKÁ REČ

56|1991|1|

CENA 17 KčS

časopis pre výskum slovenského jazyka

Z OBSAHU

F. Gregor, Jančovičov slovník a niektoré jeho vzťahy k spisovnej slovenčine ■ V. Uhlár, Jazykoveda o etnogenéze Slovanov a ich jazyka

DISKUSIE

L. Durovič, Vzťah slovies *esse* a *habere* v slovanských jazykoch a otázka pasíva v slovenčine ■ K. Palkovič, Druhotné prípony v slovenčine

SPRÁVY A RECENZIE

Prof. Jozef Mistrik sedemdesiatročný. J. Mlacek ■ Súpis prác prof. Jozefa Mistrika za roky 1980—1989. L. Dvonč ■ Životné jubileum Jána Žigu. K. Palkovič ■ Súpis jazykovedných prác Jána Žigu za roky 1936—1946. L. Dvonč ■ Za dr. Jozefom Orlovským. F. Kočíš ■ Stefan Jančovič ako prvý lexikograf Štúrovej slovenčiny. K. Palkovič ■ Správa z valného zhromaždenia SJS pri SAV. M. Nábělková ■ Správa o činnosti SJS pri SAV za funkčné obdobie 8. 12. 1987—11. 4. 1990. M. Nábělková

ROZLIČNOSTI

COLUMBIA UNIVERSITY
LIBRARIES

MAR 15 1991

PERIODICALS READING
ROOM

PERIODICALS ROOM
307 Butler Library
Columbia University
New York, N. Y. 10027

VEDA, VYDAVATEĽSTVO SLOVENSKEJ AKADEMIE VIED
814 30 Bratislava, Klemensova 19

SLOVENSKÁ REČ

časopis
pre výskum
slovenského jazyka
orgán
Jazykovedného
ústavu
Ludovíta Štúra
Slovenskej akadémie
vied

HLAVNÝ REDAKTOR

František Kočiš

VÝKONNÁ REDAKTORKA

Anna Oravcová

REDAKČNÁ RADA

Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Juraj Dolník, Ladislav Dvonč, Ján Findra, Juraj Furdík, Eugen Jóna, Ján Kačala, František Kočiš, Milan Majtán, Jozef Mistrik, Jozef Mlacek, Anna Oravcová

REDAKCIA

813 64 Bratislava, Nálepková 26

OBSAH

F. Gregor, Jančovičov slovník a niektoré jeho vzťahy k spisovnej slovenčine	3
V. Uhlár, Jazykoveda o etnogenéze Slovanov a ich jazyka	14

DISKUSIE

L. Ďurovič, Vzťah slovies <i>esse</i> a <i>habere</i> v slo- vanských jazykoch a otázka pasíva v sloven- čine	20
K. Palkovič, Druhotné prípony v slovenčine	27

SPRÁVY A RECENZIE

Prof. Jozef Mistrik sedemdesiatročný. J. Mla- cek	35
Súpis prác prof. Jozefa Mistrika za roky 1980— —1989. L. Dvonč	37
Životné jubileum Jána Žigu. K. Palkovič	51
Súpis jazykovedných prác Jána Žigu za roky 1936—1946. L. Dvonč	51
Za dr. Jozefom Orlovským F. Kočiš	52
Stefan Jančovič ako prvý lexikograf Štúrovej slovenčiny. K. Palkovič	53
Správa z valného zhromaždenia SJS pri SAV. M. Nábělková	55
Správa o činnosti SJS pri SAV za funkčné ob- dobie 8. 12. 1987—11. 4. 1990. M. Náběl- ková	56

ROZLIČNOSTI

O niektorých cudzích slovách v slovenčine. L. Trup	60
Ešte raz o používaní neadekvátneho vidu. F. Sa- bol	61

SLOVENSKÁ REČ

časopis
pre výskum
slovenského jazyka
orgán
Jazykovedného
ústavu
Ludovíta Štúra
Slovenskej akadémie
vied

HLAVNÝ REDAKTOR

František Kočiš

VÝKONNÁ REDAKTORKA

Anna Oravcová

REDAKČNÁ RADA

Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Juraj Dolník, Ladislav Dvonč, Ján Findra, Juraj Furdík, Eugen Jóna, Ján Kačala, František Kočiš, Milan Majtán, Jozef Mistrik, Jozef Mlacek, Anna Oravcová

REDAKCIA

813 64 Bratislava, Nálepková 26

OBSAH \

E. Jóna, Štúrova gramatika	65
J. R. Nižnanský, Včelárska terminológia v diele Juraja Fándlyho	79
J. Trnková, O substantívnej deminutívnej derivácii v slovenčine	87
L. Dvonč, O nenáležitom používaní písmena x v prevzatých slovách	95

DISKUSIE

B. Valehrach-Schaefer, Transkripčia cudzích vlastných mien ako problém umeleckého prekladu	100
B. Varsík, Pôvod miestneho názvu <i>Prestavky</i> na Slovensku	106

SPRÁVY A RECENZIE

Štefan Leška prvý slovenský etymológ. K. Palkovič	110
UHLÁR, V.: Hranice nárečí Topoľčianskeho okresu. Nárečia v Topoľčianskom okrese. L. Novák	111
ONDREJOVIČ, S.: Medzi slovesom a vetou. M. Šimková	115
Etnografický atlas Slovenska. A. Habovštiak	119
BUJUKLIEV, I.: Kratka slovaška gramatika. J. Vaňko	123

ROZLIČNOSTI

O pravopise niektorých historických názvov. J. Jacko	126
--	-----

SLOVENSKÁ REČ

časopis
pre výskum
slovenského jazyka
orgán
Jazykovedného
ústavu
Eudovíta Štúra
Slovenskej akadémie
vied

HLAVNÝ REDAKTOR

František Kočiš

VÝKONNÁ REDAKTORKA

Anna Oravcová

REDAKČNÁ RADA

Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Juraj Dolník, Ladislav Dvonč, Ján Findra, Juraj Furdík, Eugen Jóna, Ján Kačala, František Kočiš, Milan Majtán, Jozef Mistrík, Jozef Mlacek, Anna Oravcová

REDAKCIA

813 64 Bratislava, Nálepková 26

OBSAH

F. Kočiš, Slovosledné tendencie v slovenskej syntaxi	129
L. Kralčák, Sémanticko-syntaktické vzťahy medzi vetami v prechodných typoch jednoduchých podradovacích súvetí	140
V. Uhlár, Osídlenie Liptova a miestne názvy na -any a -ovany	147
K. Lifanov, Typy konkurencie fonologických a morfológických jednotiek v slovakizovanej češtine	160

DISKUSIE

L. Dvonč, Dvojhĺaska ô v spisovnej slovenčine	170
---	-----

SPRÁVY A RECENZIE

Oneskorene k sedemdesiatym piatym narodeninám Jána Holého. L. Kralčák	179
Súpis prác doc. Jána Holého za roky 1941—1990. L. Dvonč	180
Na šesťdesiatku Gabriela Altmana. J. Doruľa	187
Správa o výsledkoch riešenia úlohy Slovenčina v súčasnej komunikácii na PF v Banskej Bystrici. J. Klincková	188

ROZLIČNOSTI

Účastník hladovky — hladujúci — hladovkár. L. Kralčák	192
---	-----

SLOVENSKÁ REČ

časopis
pre výskum
slovenského jazyka
orgán
Jazykovedného ústavu
Ludovíta Štúra
Slovenskej akadémie
vied

HLAVNÝ REDAKTOR

František Kočiš

VÝKONNÁ REDAKTORKA

Anna Oravcová

REDAKČNÁ RADA

Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Juraj Dolník, Ladislav Dvonč, Ján Findra, Juraj Furdík, Eugen Jóna, Ján Kačala, František Kočiš, Milan Majtán, Jozef Mistrik, Jozef Mlacek, Anna Oravcová

REDAKCIA

813 64 Bratislava, Panská 26

OBSAH

J. Dolník, Pragmatizácia pojmu lexikálneho významu	193
J. Pavlovič, Predložka bez ako prostriedok gramatickej negácie	203
J. Glovňa, Vypúšťanie prísudkového slovesa alebo jeho častí v súvetí	209

DISKUSIE

M. Čarnogurská, O potrebe zjednotenia prepisu čínskych znakov, názvov a mien do slovenčiny	214
I. E. Kutlík-Garudo, <i>Rom</i> , alebo <i>Róm</i> ?	222
Š. Ondruš, Ešte raz o pôvode názvu tatranskej rieky <i>Poprad</i>	229
J. Kačala, Na čo boli dobré „oneskorené argumenty“	232
K. Palkovič, O pôvode názvu <i>Plavecký hrad</i>	238

SPRÁVY A RECENZIE

Za Jurajom Pavelkom. K. Palkovič	240
Vedecká konferencia pri 240. výročí narodenia Juraja Fándlyho. M. Chadimová	240
24. pracovné zasadnutie medzinárodného redakčného kolektívu Celokarpatského dialektologického atlasu. G. Barančoková	243
Novoje v zarubežnoj lingvistike. 20. S. Ondrejovič	244
Metódy výskumu a opisu lexiky slovanských jazykov. J. Trnková	247
BELČIKOV, J. A.: Leksičeskaja stilistika. O. Orgoňová	251

ROZLIČNOSTI

Ako písať zložené prídavné meno <i>hluchonemý</i> . F. Kočiš	254
--	-----

SLOVENSKÁ REČ

časopis
pre výskum
slovenského jazyka
orgán
Jazykovedného ústavu
Eudovíta Štúra
Slovenskej akadémie
vied

HLAVNÝ REDAKTOR

František Kočiš

VÝKONNÁ REDAKTORKA

Anna Oravcová

REDAKČNÁ RADA

Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Juraj Dolník, Ladislav Dvonč, Ján Findra, Juraj Furdík, Eugen Jóna, Ján Kačala, František Kočiš, Milan Majtán, Jozef Mistrik, Jozef Mlacek, Anna Oravcová

REDAKCIA

813 64 Bratislava, Panská 26

OBSAH

J. Šikra, Sociolingvistický výskum jazykového vedomia	257
K. Buzássyová, Sociolingvistický pohľad na príčiny kolísania tvarov maskulín podľa životného a neživotného skloňovania	262
M. Nábělková, Anketový výskum spájateľnosti rovnakokoreňových prídavných mien	276
A. Oravcová, Postoje k jazykovému výskumu	288
E. Tibenská, Synonymia adjektív	294
M. Sokolová, Didaktický pohľad na morfe- matickú analýzu v slovenčine	305

DISKUSIE

J. Horecký, Poznámka k slovám typu <i>jedno- razový</i>	315
A. Škapincová — P. Odaloš, Korešpon- dencia slovtvorných typov s častou <i>-gate</i> a prí- ponou <i>-iada</i>	318
R. Ondrejková, O pôvode názvu <i>Cigán</i> (<i>ci- gán</i>) a o význame jeho derivátov	323

SPRÁVY A RECENZIE

Jubileum doc. dr. Františka Ruščáka, CSc. J. Furdík	328
Súpis prác doc. Františka Ruščáka za roky 1970— 1990. L. Dvonč	330
Jozef Hrabovský a slovenčina. K. Palkovič	333
KRÁL, A. — RÝZKOVÁ, A.: Základy jazykovej kultúry. D. Slančová — M. Sokolová	334
Sprístupnenie diela J. Fándlyho. M. Chadimo- vá	337
Zborník na počesť slovinského jazykovedca Tineta Logara. R. Kuchar	339
Dictionary of American Regional English. G. Ba- rančoková	344

ROZLIČNOSTI

<i>Sredec</i> — zo <i>Sredca</i> — <i>sredecký</i> . J. Jacko	348
O kvantite a výslovnosti slov typu <i>hotelier</i> . J. Jacko	349

STÚDIE

BUZÁSSYOVÁ, K.: Sociolingvistický pohľad na príčiny kolísania tvarov maskulin podľa životného a neživotného skloňovania	262
DOLNÍK, J.: Pragmatizácia pojmu lexikálneho významu	193
DVONČ, L.: O nenáležitom používaní písmena <i>x</i> v prevzatých slovách	95
GLOVŇA, J.: Vypúšťanie slovesa alebo jeho častí v súvetí	209
GREGOR, F.: Jančovičov slovník a niektoré jeho vzťahy k spisovnej slovenčine	3
JÓNA, E.: Štúrova gramatika	65
KOČIŠ, F.: Slovosledné tendencie v slovenskej syntaxi	129
KRALČÁK, L.: Sémanticko-syntaktické vzťahy medzi vetami v prechodných typoch jednoduchých podradovacích súvetí	140
LIFANOV, K.: Typy konkurencie fonologických a morfológických jednotiek v slovákizovanej češtine	160
NÁBELKOVÁ, M.: Anketový výskum spätelnosti rovnakokoreňových prídavných mien	276
NIZNANSKÝ, J. R.: Včelárska terminológia v diele Juraja Fándlyho	79
ORAVCOVÁ, A.: Postoje k jazykovému výskumu	288
PAVLOVIČ, J.: Predložka <i>bez</i> ako prostriedok gramatickej negácie	203
SOKOLOVÁ, M.: Didaktický pohľad na morfológickú analýzu v slovenčine	305
SIKRA, J.: Sociolingvistický výskum jazykového vedomia	257
TIBENSKÁ, E.: Synonymia adjektív	294
TRNKOVA, J.: O substantívnej deminutívnej derivácii v slovenčine	87
UHLÁR, V.: Jazykoveda o etnogenéze Slovanov a ich jazyka	14
UHLÁR, V.: Osídlenie Liptova a miestne názvy na <i>-any</i> a <i>-ovany</i>	147

DISKUSIE

ČARNOGURSKÁ, M.: O potrebe zjednotenia prepisu čínskych znakov, názvov a mien do slovenčiny	214
DVONČ, L.: Dvojhláska <i>ô</i> v spisovnej slovenčine	170
ĐUROVIČ, L.: Vzťah slovíes <i>esse</i> a <i>habere</i> v slovanských jazykoch a otázka pasíva v slovenčine	20
HORECKÝ, J.: Poznámka k slovám typu <i>jednorazový</i>	315
KACALA, J.: Na čo boli dobré „oneskorené argumenty“	232
KUTLÍK-GARUDO, I. E.: <i>Rom</i> , alebo <i>Róm</i> ?	222
ONDREJKOVÁ, R.: O pôvode názvu <i>Cigán</i> (<i>cigán</i>) a o význame jeho derivátov	323
ONDRUŠ, Š.: Ešte raz o pôvode názvu tatranskej rieky <i>Poprad</i>	229
PALKOVIČ, K.: Druhotné prípony v slovenčine	27
PALKOVIČ, K.: O pôvode názvu <i>Plavecký hrad</i>	238
ŠKAPINCOVÁ, A. — ODALOŠ, P.: Korešpondencia slovotvorných typov s časťou <i>-gate</i> a príponou <i>-iada</i>	318
VALEHRACH-SCHAEFER, B.: Transkripcia cudzích vlastných mien ako problém umeleckého prekladu	100
VARSÍK, B.: Pôvod miestneho názvu <i>Prestavilky</i> na Slovensku	106

SPRÁVY A RECENZIE

BELČIKOV, J. A.: Leksičeskaja stilistika. O. Orgoňová	251
BUJUKLIEV, I.: Kratka slovaška gramatika. J. Vaňko	122
Dictionary of American Regional English. G. Barančoková	344
24. pracovné zasadnutie medzinárodného redakčného kolektívu Celokarpatského dialektologického atlasu. G. Barančoková	243

Etnografický atlas Slovenska. A. Habovštiak	119
Jozef Hrabovský a slovenčina. K. Palkovič	333
Jubileum doc. dr. Františka Ruščáka, CSc. J. Furdík	328
KRÁL, A. — RÝZKOVÁ, A.: Základy jazykovej kultúry. D. Slančová — M. Sokolová	334
Metódy výskumu a opisu lexiky slovanských jazykov. J. Trnková	247
Na šesťdesiatku Gabriela Altmana. J. Doruľa	187
Novoje v zarubežnoj lingvistike. 20. S. Ondrejovič	244
ONDREJOVIČ, S.: Medzi slovesom a vetou. M. Šimková	115
Oneskorene k sedemdesiatym piatym narodeninám Jána Holého. L. Kralčák	179
Prof. Jozef Mistrik sedemdesiatročný. J. Mlacek	35
Správa o činnosti SJS pri SAV za funkčné obdobie 8. 12. 1987 — 11. 4. 1990. M. Nábělková	56
Správa o výsledkoch riešenia úlohy Slovenčina v súčasnej komunikácii na PF v Banskej Bystrici. J. Klincková	188
Správa z valného zhromaždenia SJS pri SAV. M. Nábělková	55
Sprístupnenie diela J. Fándlyho. M. Chadimová	337
Súpis jazykovedných prác Jána Žigu za roky 1936—1946. L. Dvonč	51
Súpis prác doc. Františka Ruščáka za roky 1970—1990. L. Dvonč	330
Súpis prác doc. Jána Holého za roky 1941—1990. L. Dvonč	180
Súpis prác prof. Jozefa Mistrika za roky 1980—1989. L. Dvonč	37
Štefan Jančovič ako prvý lexikograf Štúrovej slovenčiny. K. Palkovič	53
Štefan Leška prvý slovenský etymológ. K. Palkovič	110
UHLÁR, V.: Hranice nárečí Topoľčianskeho okresu. L. Novák	111
Vedecká konferencia pri 240. výročí narodenia Juraja Fándlyho. M. Chadimová	240
Za dr. Jozefom Orlovským. F. Kočiš	52
Za Jurajom Pavelkom. K. Palkovič	240
Zborník na počesť slovinského jazykovedca Tineta Logara. R. Kuchar	339
Životné jubileum Jána Žigu. K. Palkovič	51

ROZLIČNOSTI

Ako písať zložené prídavné meno <i>hluchonemý</i> . F. Kočiš	254
Ešte raz o používaní neadekvátneho vidu. F. Sabol	61
O kvantite a výslovnosti slov typu <i>hotelier</i> . J. Jacko	349
O niektorých cudzích slovách v slovenčine. L. Trup	60
O pravopise niektorých historických názvov. J. Jacko	126
<i>Sredec</i> — zo <i>Sredca</i> — <i>sredecký</i> . J. Jacko	348
<i>Účastník hladovky</i> — <i>hladujúci</i> — <i>hladovkár</i> . L. Kralčák	192

SLOVENSKÁ REČ, 56, 1991 ■ Hlavný redaktor: *František Kočiš* ■ Výkonná redaktorka: *Anna Oravcová* ■ Redakčná rada: Ján Bosák, Ferdinand Buffa, Juraj Dolník, Ladislav Dvonč, Ján Findra, Juraj Furdík, Eugen Jóna, Ján Kačala, František Kočiš, Milan Majtán, Jozef Mistrik, Jozef Mlacek, Anna Oravcová ■ Redakcia 813 64 Bratislava, Panská 26

Slovenská reč — časopis Ústavu slovenského jazyka Slovenskej akadémie vied pre výskum a kultúru slovenského jazyka. Vychodí šesťkrát za rok. — Vydáva Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied. — Rediguje redakčná rada. Hlavný redaktor a zodpovedný zástupca prof. dr. Eugen Jóna. — Predplatné na XXIII. ročník Kčs 24,—, jednotlivé čísla po Kčs 4,—. Predplácanie časopisu možno zastaviť len koncom kalendárneho roku. — Účet Štátnej banky československej č. 39-161-0582. — Príspevky a recenzné výťažky pre redakciu posielajte na adresu: Redakcia časopisu Slovenská reč v Bratislave, Klemensova 27. — Tlačia Severoslovenské tlačiarne, n. p., Martin. Novinové výplatné povolené Poštovým úradom Bratislava 2 pod číslom 231 — prepr. 1955.

Dohliadací poštový úrad Bratislava 2 a Martin 1.

OBSAH

Stanislav J., Slovenské slovo v speváckom umení — — — — —	3
Peciar Š., Funkcie slovesa <i>byť</i> v spisovnej slovenčine — — — — —	20
Ružička J., Poznámky o polohe zhodného prívlastku — — — — —	35

Diskusie

Jánošík A., Životné skloňovanie činiteľských mien na <i>-teľ</i> v slovenčine — — — — —	41
Horecký J., Znova o skloňovaní činiteľských mien na <i>-teľ</i> — — — — —	48

Zprávy a posudky

Jazyková poradňa, Fr. Miko — — — — —	50
Prof. dr. Jozef Štolc päťdesiatročný, E. Pauliny — — — — —	55

Rozličnosti

Výslovnosť a skloňovanie mien Verne a Morse, L. Dvonč — — — — —	58
Udlačiť, či udlapčiť? K. Habovštiaková — — — — —	59
Sejm — snem, Štátna rada Čínskej ľudovej republiky — vláda Čínskej ľudovej republiky, L. Dvonč — — — — —	60
O správnom používaní slov predsedá a prezident, L. Dvonč — — — — —	61
Niektoré názvy zamestnania žien, Fr. Miko — — — — —	62
Osvojiteľ — osvojovateľ? Š. Vragaš — — — — —	63
O presýtenom významovom spojení, M. Marsinová — — — — —	64

Slovenská reč — časopis Ústavu slovenského jazyka Slovenskej akadémie vied pre výskum a kultúru slovenského jazyka. Vychodí šesťkrát za rok. — Vydáva Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied. — Rediguje redakčná rada. Hlavný redaktor a zodpovedný zástupca dr. Eugen Jóna. — Predplatné na XXII. ročník Kčs 18.—, jednotlivé čísla po Kčs 3.—. Predplácanie časopisu možno zastaviť len koncom kalendárneho roku. — Účet Štátnej banky československej č. 39-161-0582. — Príspevky a recenzné výťažky pre redakciu posielajte na adresu: Redakcia časopisu Slovenská reč v Bratislave, Klemensova 27. — Tlačia Severoslovenské tlačiarne, n. p., Martin. Novinové výplatné povolené Poštovým úradom Bratislava 2 pod číslom 231 — prepr. 1955.
Dohliadaci poštový úrad Bratislava 2 a Martin 1.

O B S A H

Miko F., K väzbe bezpredložkových pádov s podstatnými menami — — —	65
Mihál J., Vplyv melódie na zmysel vety — — — — —	81
Uhlár V., Upevnenie a rozšírenie r v spisovnej slovenčine — — — — —	91
Hayeková M., Slovníkárske poznámky k Slowáru A. Bernoláka — — —	102

D i s k u s i e

Peciar Š., Nula celých, či nula celá? — — — — —	117
---	-----

Zprávy a posudky

Sekaninová E., Nová úprava ruského pravopisu — — — — —	119
Dvonč L., Dr. Imrich Kotvan, Bibliografia bernolákovcov — — — — —	124

Rozličnosti

Ten dátum — to dátum. E. Marko — — — — —	127
Kvantita slova tréner. Š. Peciar — — — — —	128

Slovenská reč — časopis Ústavu slovenského jazyka Slovenskej akadémie vied pre výskum a kultúru slovenského jazyka. Vychodí šesťkrát za rok. — Vydáva Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied. — Rediguje redakčná rada. Hlavný redaktor a zodpovedný zástupca dr. Eugen Jóna. — Predplatné na XXII. ročník Kčs 24.—, jednotlivé čísla po Kčs 4.—. Predplácanie časopisu možno zastaviť len koncom kalendárneho roku. — Účet Štátnej banky Československej č. 39-161-0582. — Príspevky a recenzné výťažky pre redakciu posielajte na adresu: Redakcia časopisu Slovenská reč v Bratislave, Klemensova 27. — Tlačia Severoslovenské tlačiarne, n. p., Martin. Novinové výplatné povolené Poštovým úradom Bratislava 2 pod číslom 231 — prepr. 1955. Dohliadači poštový úrad Bratislava 2 a Martin 1.

OBSAH

Stanislav J., Slovánský miestopis v neslovanských krajinách — — —	129
Dvonč L., K problematike vlastných mien — — — — —	137
Marsinová M., Vyjadrovanie časových okolností spojeniami s predložkou v/vo — — — — —	143
Hayeková M., Zabudnuť slovenský slovník — — — — —	158
Habovštiaková K., Slovo režim a jeho význam — — — — —	163

Diskusie

Gosiorovský M., Nádražie — — — — —	166
------------------------------------	-----

Zprávy a posudky

František Daneš, Intonace a věta ve spisovné češtině. J. Ružička — — —	170
Lubomír Ďurovič, Modálnost. A. Bujalka — — — — —	172
Významná reedícia. E. Jóna — — — — —	175
Malý atlas sveta. J. Horecký — — — — —	176
E. Saričeva, Sceničeskaja reč. O. Kajanová — — — — —	178
Zdeněk Tyl, Bibliografie české linguistiky. 1951—1955. L. Dvonč — — —	180
Z návštěv zahraničných jazykovedcov v ÚSJ A. Keđer — — — — —	181

Rozličnosti

Popľuť/popľuvať, popľuje, popľujú, Š. Peciar — — — — —	183
Kvantita zvieracích prívlastňovacích prídavných mien vzoru pávi. Š. Peciar —	183

Slovenská reč — časopis Ústavu slovenského jazyka Slovenskej akadémie vied pre výskum a kultúru slovenského jazyka. Vychodí šesťkrát za rok. — Vydáva Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied. — Rediguje redakčná rada. Hlavný redaktor a zodpovedný zástupca dr. Eugen Jóna. — Predplatné na XXII. ročník Kčs 24.—, jednotlivé čísla po Kčs 4.—. Predplácanie časopisu možno zastaviť len koncom kalendárneho roku. — Účet Štátnej banky československej č. 39-161-0582. — Príspevky a recenzné výťažky pre redakciu posielajte na adresu: Redakcia časopisu Slovenská reč v Bratislave, Klemensova 27. — Tlačia Severoslovenské tlačiarne, n. p., Martin. Novinové výplatné povolené Poštovým úradom Bratislava 2 pod číslom 231 — prepr. 1955. Dohliadačí poštový úrad Bratislava 2 a Martin 1.

OBSAH

Habovštiak A., O dialektizmoch v Bodenkovej knihe <i>Na starom grunte</i> —	185
Oravec J., Významová stavba predložky <i>na</i> — — — — —	194
Peciar Š., Ako písať príslovkové výrazy — — — — —	207
Dvonč L., Zásady písania veľkých písmen vo vlastných menách — — — —	222

Diskusia

Ondruš Š., K forme neurčitku od slovesa <i>strežiem</i> — — — — —	230
---	-----

Zprávy a posudky

Univ. prof. dr. A. V. Isačenko, Slovensko-ruský prekladový slovník. O. Malíková	233
Studia Slavica Academiae Scientiarum Hungariae. K. Habovštiaková —	
M. Hayeková — — — — —	238
Ján V. Ormis, Bibliografia Ludovita Štúra. L. Dvonč — — — — —	240
František Jílek, Čeština je jazyk vtipný. L. Dvonč — — — — —	241

Rozličnosti

Poľahúčky, či poľahučky? — Š. Peciar — — — — —	243
Zakazáč, zakazač? — O. Kajanová — — — — —	244
Uhriešený. M. Hayeková — — — — —	245
Tak isto, či takisto? Š. Peciar — — — — —	245
Včasráno, zavčas rána. Š. Peciar — — — — —	246
Prednedávnom. Š. Peciar — — — — —	247
Kapún, bagún, -a, mn. č. -y. Š. Peciar — — — — —	248

Slovenská reč — časopis Ústavu slovenského jazyka Slovenskej akadémie vied pro výskum a kultúru slovenského jazyka. Vychodí šesťkrát za rok. — Vydáva Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied. — Rediguje redakčná rada. Hlavný redaktor a zodpovedný zástupca dr. Eugen Jóna. — Predplatné na XXII. ročník Kčs 24.—, jednotlivé čísla po Kčs 4.—. Predplácanie časopisu možno zastaviť len koncom kalendárneho roku. — Účet Štátnej banky československej č. 39-161-0582. — Príspevky a recenzné výťažky pre redakciu posielajte na adresu: Redakcia časopisu Slovenská reč v Bratislave, Klemensova 27. — Tlačia Severoslovenské tlačiarne, n. p., Martin. Novinové výplatné povolené Poštovým úradom Bratislava 2 pod číslom 231 — prepr. 1955.

Dohliadači poštový úrad Bratislava 2 a Martin 1.

OBSAH

Peciar Š., České vlastné mená v slovenskom kontexte — — — — —	249
Horecký J., Gramatické prvky pri tvorení slov — — — — —	267
Miko F., Prípady tzv. rozkladu menného čísla — — — — —	272
Hayeková M., Dielo neznámeho slovenského slovníkára — — — — —	279

Diskusie

Dvonč L., Skloňovanie mien osôb alebo zvierat použitých na označenie neživých vecí — — — — —	290
--	-----

Zprávy a posudky

Jaromír Bělič — Alois Jedlička — Eugen Jóna — Eugen Pauliny — Jozef Ružička — Jozef Štolc, Slovenština. A. Keder — — — — —	295
F. Buffa — A. Sobierajska — Z. Sobierajski, Konverzačná príručka poľštiny so stručnou gramatikou a slovníkom Z. Topolińska — — — — —	307

Rozličnosti

Regesta i regist. Š. Peciar — — — — —	310
Postrádať, strádať. K. Habovštiaková — — — — —	310
Nedeľňajší, či nedeľňajší? M. Marsinová — — — — —	311
Výdovok. M. Hayeková — — — — —	312

Slovenská reč — časopis Ústavu slovenského jazyka Slovenskej akadémie vied pre výskum a kultúru slovenského jazyka. Vychodí šesťkrát za rok. — Vydáva Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied. — Rediguje redakčná rada. Hlavný redaktor a zodpovedný zástupca dr. Eugen Jóna. — Predplatné na XXII. ročník KĚs 24.—, jednotlivé čísla po KĚs 4.—. Predplácanie časopisu možno zastaviť len koncom kalendárneho roku. — Účet Štátnej banky československej č. 39-161-0582. — Príspevky a recenzné výťažky pre redakciu posielajte na adresu: Redakcia časopisu Slovenská reč v Bratislave, Klemensova 27. — Tlačia Tlačiarne Slov. nár. povstania, n. p., Martin. Novinové výplatné povolené Poštovým úradom Bratislava 2 pod číslom 231 — prepr. 1955. Dohliadací poštový úrad Bratislava 2 a Martin 1.

OBSAH

Uhlár V., O vetnej melódii v slovenčine — — — — —	313
---	-----

DISKUSIE

Dvonč L., Písanie veľkých písmen vo vlastných menách so zhodným adjektívnym prívlastkom — — — — —	348
---	-----

ZPRÁVY A POSUDKY

Konferencia o slovenskej skladbe, J. Mistrík — — — — —	362
70-rokov akademika Františka Trávníčka, Š. Peciar — — — — —	372
Jazykovedec Ludovít Novák päťdesiatročný, E. Jóna — — — — —	373

ROZLIČNOSTI

Neskorogotický — poznogotický? Š. Vragaš — — — — —	375
Újed — ujest. M. Hayeková — — — — —	376
Okienčko (nie „okiennečko“). A. Keder — — — — —	376